

Den heer
M. B. Robinson
—
12 Juni, 1896.

1523. *Voorzitter.*] Gij waart gisteren onder den indruk dat gij gezegd hadt in uw telegram aan den Secretaris van het Rechts Departement dat Bates erkend had aan Inspecteur Fuller dat hij ingetrokken was met Jameson's troepen?—Ja, ik was onder den indruk, maar ik vind dat het niet het geval is.

De heer Julius Weil, L. W. V., ondervraagd.

Den heer
J. Weil,
L. W. V.

1524. *De heer Merriman.*] Gij hebt een handelszaak te Mafeking?—Ja.

1525. In het laatste gedeelte van voorleden jaar waart gij in maatschappij met Dr. Wolff?—Neen.

1526. Gij waart het niet?—Neen.

1527. Kent gij Dr. Wolff?—Ja.

1528. In welke betrekking stondt gij tot hem?—In geen persoonlijke. Ik heb nooit een gesprek met hem gehad. Ik kende hem alleen van aanzien.

1529. Niet toen hij te Mafeking was?—Neen.

1530. Gij zijt er volkomen zeker van?—Volkomen.

1531. Hebt gij zekere pakhuizen van Mafeking naar Krugersdorp voorzien van levens middelen en voeder?—Neen.

1532. Gij hadt niets er mee te doen?—Neen.

1533. Niets hoegenaamd?—Zij kochten zekere goederen in mijn winkel, maar ik heb er niet naar gevraagd wat zij ermee gedaan hebben.

1534. De personen die van een firma Weil en Wolff spreken zijn dan geheel en al verkeerd?—Ongetwijfeld.

1535. Gij stondt in geen betrekking tot Dr. Wolff?—Geene andere dan ik genoemd heb. Hij kocht blikken vleesch en rantsoenen in mijn winkel.

1536. Hoeveel heeft hij gekocht?—Ter waarde van omtrent £200.

1537. Waar moest gij ze afleveren?—Te Mafeking.

1538. Aan wien hebt gij ze afgeleverd?—Aan Wolff of zijn volk. Hij had zijne wagens daar, maar wat hij ermee gedaan heeft kan ik u niet zeggen.

1539. Herinnert gij u den aanvang van Dr. Jameson's vertrek van Mafeking?—Ik was daar niet.

1540. Ik geloof dat gij toen pas naar de Transvaal waart gegaan?—Ja.

De heer
J. W. V.,
L. W. V.

1541. Kunt gij het Comité meedeelen met welk doel gij naar de Transvaal zijt gegaan?—Wanneer bedoelt gij? ^{12 Juni, 1896.}

1542. Op 28 Dec.?—Ik ben niet zeker van den datum. Ik ging in de Transvaal, het is mogelijk dat het in Dec. was. Ik vraag excuus ik herinner mij nu dat het in Dec. was. Ik ging in de Transvaal om daar mijne eigene zaken te verrichten.

1543. Hebt gij uw kar en paarden te Krugersdorp gelaten?—Ik huurde een kar en paarden en ging eerst naar Jacobsdal in de Transvaal om den heer Goldinger te zien, maar ik hoorde dat de heer Goldinger naar de Rand was gegaan. Hij had voeder voor mij gekocht, omtrent een millioen pond gewicht. Ik ging daarheen schijnbaar om hem te zien om het voeder verzonden te krijgen naar het Pitsani Pothlugo kamp. Ik bleef daar omtrent een half dag en besloot uiteindelijk naar Johannesburg te gaan wegens een aandeelen bezigheid die ik daar had en ook om Goldinger te zien. Ik ging met de kar en paarden die ik gehuurd had van den heer Harbour te Mafeking, die een huurstal heeft en ook paarden houdt om te verhuren, buiten zijn andere bezigheid, en ik ging naar Krugersdorp waar ik de kar en paarden bij het hotel van den heer Varley liet en met den trein naar Johannesburg ging.

1544. Op welken dag was dat?—Ik kan niet zeker den dag bepalen, ik geloof dat het 3 of 4 dagen vocr den Jameson inval moet geweest zijn.

1545. Hebt gij die kar en paarden teruggekregen?—Zij behooren niet aan mij. Ik heb mij niet erover bekommerd.*

1546. Hebt gij den man voor de geheele boel betaald?—Neen, hij stelt een actie in tegen het Transvaalsche Gouvernement. Ik heb gehoord dat het Gouvernement de kar en paarden gekommandeerd heeft; ik veronderstel dus dat het hem niet mogelijk zal zijn ze te krijgen.

* Ik had erbij moeten voegen dat ik geloof dat een voorschot aan den heer Harbour gedaan is, terwijl zijne zaak hangende is tegen het Transvaalsche Gouvernement om zijn kar en paarden terug te krijgen.

De heer
J. Weil,
L. W. V.
—
12 Jani, 1896.

1547. Wie heeft ze gekommandeerd?—Het Transvaal-
sche Gouvernement.

1548. Hebt gij in een courant gezien dat zij de kar en
paarden in beslag genomen hebben?—Neen.

1549. Hebt gij niet gezien dat zij u ook graag in beslag
willen nemen?—Neen. Ik ben sedert in de Transvaal
geweest en heb het genoeg gehad verscheidene ambte-
naren te ontmoeten, zoodat ik die bewering niet onweer-
sproken kan laten.

1550. Ik heb het in de couranten gezien?—Ik heb het
niet gezien, ik weet niet of het in het Hollandsch of in een
andere taal was.

1551. Wist gij dat die pakhuizen gebouwd waren op
den weg naar Krugersdorp?—Neen.

1552. Gij hebt ze niet van voeder voorzien?—Neen,
zeker niet.

1553. Gij hebt gehoord dat zij van voeder voorzien
waren?—Neen.

1554. Gij weet eigenlijk volstrekt niets van de Jameson
expeditie?—Ik weet omtrent evenwel als het algemeen
publiek.

1555. Niets meer dan het algemeen publiek voordat de
expeditie vertrok?—Neen.

1556. Wist gij dat zij naar de Transvaal gingen?—
Neen.

1557. *De heer Du Toit.*] Wist gij waar de voorraad dien
Dr. Wolff opkocht moest gaan?—Zoover ik mij herinneren
kan, was ik in het kantoor bij eene gelegenheid toen Dr.
Wolff er kwam om goederen te bestellen. De rekening
was uitgemaakt voor de Transvaal Handels Compagnie
ten bedrage van omtrent £200 voor levensmiddelen in
blikken. Ik heb nooit onderzoek ernaar gedaan, want het
was niets ongewoons in mijn handel en ik heb bij die gelegen-
heid geen speciaal onderzoek gedaan waarheen de goederen
gingen of waarvoor zij benoodigd waren.

1558. Heeft hij voeder van u gekocht voor hetzelfde
doel?—Neen, niet zoover ik weet.

1559. *De heer Schreiner.*] De heer Boyes heeft verklaard
dat Bickers, die in uw dienst was, gevangen genomen is
door het Transvaalsche Gouvernement. Wie was Bickers?

—Hij was tot onlangs in mijnen dienst, in het verzendings departement.

De heer
J. Weil,
L. W. V.

13 Juni, 1896.

1560. Hij werd door het Transvaalsche Gouvernement gevangen genomen en door den krijgsraad ontslagen, zeide de heer Boyes?—Ik kan geen licht erover verspreiden omdat ik toen in de Kaapstad was.

1561. Maar gij weet toch dat hij gevangen genomen werd?—Het was een zeer onbeduidende zaak. Toen hij over de grenzen ging, dachten zij dat hij een verspieder was.

1562. Weet gij niet of hij gevangen genomen werd?—Neen.

1563. Wat deed hij toen in de Transvaal, was hij daar om uwe bezigheid te verrichten?—Hij is getrouwd met Miss Garder, die in de Transvaal woont en het was zijn gewoonte van tijd tot tijd naar huis te gaan.

1564. De heer Boyes moet geheel verkeerd zijn omtrent uwe afwezigheid in de Kaapstad, want hij zegt dat gij met hem erover gesproken hebt?—Dat is geheel verkeerd, ofschoon ik niet geloof dat het opzettelijk was.

1565. Hij zeide dat dit de eenige zaak was waarmee hij te d en heeft gehad en dat Weil met hem erover kwam spreken?—Hij moet Samuel Weil bedoeld hebben.

1566. Als er eene communicatie was dan was zij niet van u?—Neen.

1567. Toen gij hier waart, hebt gij niet met de Imperiale of Koloniale autoriteiten erover gesproken?—Neen.

1568. In het geheel niet?—Neen.

1569. Gij weet niet waarom Bickers naar Zeerust gegaan is?—Neen.

1570. Hebt gij nooit met Dr. Wolff gesproken?—Ik heb hem alleen gegroet. Ik geloof dat ik hem slechts eenmaal heb gezien.

1571. Wie nam de bestellingen van hem aan?—Een der mannen aldaar, waarschijnlijk de heer James Dempster.

1572. Gij kunt gemakkelijk te weten komen wie de bestellingen aangenomen heeft en het meedeelen aan den klerk van het Comité?—O ja.

1573. Zijn de goederen afgeleverd in uw winkel?—Ja.

De heer
J. Weil,
L. W. V.
—
12 Juni, 1896.

1574. Werd er kontant voor betaald?—Ja, ik geloof per cheque.

1575. Als belanghebbende in den handel te Mafeking en in de Transvaal, hebt gij niet gehoord van de Transvaalsche Handels Compagnie?—Ik heb gehoord dat de Transvaalsche Handels Compagnie opgericht was.

1576. Zij had uitgebreide handelszaken?—Dat weet ik niet. Het was over de grenzen.

1577. Gij hebt een grooten produkten handel?—Ja, meestal kontraktwerk.

1578. Zoodat de verschijning van een nieuwe compagnie die een dergelijken handel dreef, uwe aandacht zou trekken?—Als zij in Bechuanaland was, maar zij was in een ander gebied.

1579. Maar Dr. Wolff kwam over naar Bechuanaland en handelde daar?—Dr. Wolff was slechts een onzer kleine klanten.

1580. Kent gij Liesching?—Ik heb hem gezien. Ik geloof dat hij in dienst van de Handels Compagnie was.

1581. Wist gij niet dat hij pakhuizen bouwde op naburige plaatsen in de Transvaal?—Neen.

1582. Werden de bouw materialen voor die pakhuizen niet in Mafeking gekocht?—Neen.

1583. Volstrekt niet?—Neen, niet zoover mij bekend is. Laat mij nadenken. Ik geloof dat materialen per spoorweg gezonden werden, die zij ontvangen hebben. Want ik herinner mij nu dat Liesching navraag deed of hout en ijzer door Griffiths gezonden, onder bezorging van Julius Weil, aangekomen was.

1584. Dat zijt gij zelf?—Ja.

1585. En dat was eenigen tijd voor den inval?—Ja.

1586. Zoodat de bouw materialen voor die pakhuizen waarschijnlijk van daar gekomen zijn?—Mijn aandacht was niet bijzonder erop gevestigd.

1587. Liesching was eenigen tijd te Mafeking?—Dat weet ik niet.

1588. Het begin van December is de tijd dien gij bedoelt, toen Liesching daar was?—Al wat ik van Liesching weet is dat hij daar gekomen is en in verband met het hout door Griffiths gezonden.

1589. Dat door uwe handen ging?—Het was aan ons gezonden als bestel agenten.

1590. Van waar kwam het?—Van Griffiths.

1591. Waar is Griffiths?—Te Port Elizabeth.

1592. De verzending bestond uit hout en ijzer?—Ja.

1593. En er was genoeg om bij ééne gelegenheid 5 wagens te laden?—Ik heb nooit belang erin gesteld.

1594. Liesching telegrafeert op 2 Dec.:—“Gedeelte van verzending slechts aangekomen; zal telegrafeeren wanneer wagens vertrekken,” en op den volgenden dag, telegrafeert hij “5 wagens opgeladen, meer goederen aangekomen,” en op den 5den “wij laden tweede stel wagens op. Alle goederen nog niet aangekomen, verwacht vertraging.” Dit werk werd door uw firma gedaan, niet waar? Gij hebt ervan gesproken als of gij alleen bestel agenten waart?—Nee, neen, ik herinner mij slechts dat er navraag gedaan werd naar een lot hout en ijzer, namelijk, dat met den spoorweg kwam. Verder weet ik niets van wat Liesching, of Wolff of de Handels Compagnie ontvangen heeft. En de eenige andere transactie met mijne firma was de aankoop door Wolff van levensmiddelen in blikken ter waarde van omtrent £200.

1595. Wanneer kwamen deze materialen aan en werden zij verzonden?—Ik kan het wezenlijk niet zeggen.

1596. Gij kunt dat uitvinden door uwe boeken te raadplegen?—De gemakkelijkste manier zou zijn het van het Spoorweg Departement te krijgen.

1597. Ik zou gaarne willen weten wanneer zij te Mafeking aankwamen?—Zelfs dat zou het Spoorweg Departement kunnen zeggen.

1598. Het zou misschien moeielijk zijn het te identificeren. Gij kunt dat doen uit uwe boeken?—Ik twijfel eraan.

1599. Zoodat het alleen een vriendschappelijke zaak was?—Het was alsof wij goederen verzonden en een brief zonden zeggende dat wij heden voor den heer Jones verzonden, onder bezorging van mijnheer die of die.

1600. Zoudt gij geen betaling ervoor vragen?—Ik geloof van neen.

1601. Zoudt gij schikkingen maken voor ontvangst van

De heer
J. Weil,
E. W. V.

12 Juni, 1894

De heer
J. Witt,
L. W. V.
—
12 Juni, 1896.

grootte verzendingen van materialen voor een volkomen vreemdeling, zonder betaling?—In zulk een zaak is het de gewoonte onder kooplieden; zij konden zeggen wij zenden aan u zulk een verzending hout en ijzer voor de Handels Compagnie.

1602. Zoodat gij dat zoudt doen om Griffiths een gunst te bewijzen?—Wij zouden zulk een vrijheid niet laten voortduren.

1603. Hebt gij het in dit geval gedaan om Griffiths een gunst te bewijzen?—Daarnaar kan ik voor u onderzoek doen.

1604. Als het een handels zaak was, zouden uwe boeken het aantoonen en dat kunt gij te weten komen?—Ja.

1605. Gij begrijpt natuurlijk dat het feit dat uw naam in dit Groenboek genoemd wordt, het van belang maakt deze dingen natesporen en het Comité behulpzaam te zijn bij dit onderzoek?—Het zal mij zeer aangenaam zijn het Comité behulpzaam te zijn bij het onderzoek.

1606. *De heer Jones.*] De heer Goldinger van wien gij gesproken hebt is de heer Isaac Goldinger?—Ja.

1607. Hebt gij hem te Johannesburg gezien?—Nee, toen ik te Johannesburg kwam, hoorde ik dat hij in Pretoria was. Johannesburg was toen praktisch in een toestand van belegering.

1608. Kunt gij de datums noemen waarop gij te Johannesburg en te Jacobsdal waart?—Ik kan ze nasporen. Zoover ik mij herinner, verliet ik Mafeking op Vrijdag of Donderdag. Ik ben er niet zeker van. Ik ging van daar naar Malmani, Ottoshoop en van daar naar Jacobsdal. Ik liet orders achter bij den heer Ray, de bestierder van Goldinger, om 6 of 8 vrachten voeder naar het Pitsani Pothlugo kamp te zenden.

1609. Gij waart kontrakten voor voorraad?—Ja. Ik bleef daar 2 of 3 uren. Ik zeide: "Het beste dat ik nu doen kan is naar Johannesburg te gaan, waar ik zaken heb. Het spijt mij, want ik wilde met al den voeder afhandelen. Het moet nu uitgesteld worden." Ik ging naar Krugersdorp, liet mijn kar en paarden daar, en ging per trein naar Johannesburg, waar ik aandeelen zaken had met de firma van den heer Rissik.

1610. *De heer Merriman.*] Ik veronderstel dat ieder die toen van Mafeking kwam eraan blootstaan zou dat zijn rijtuig te Krugersdorp in beslag genomen werd?—Ik moet zeggen dat allen zeer vriendschappelijk waren en op niets dat aan mij behoorde werd te Krugersdorp beslag gelegd. Ik wil geene namen noemen, maar ik heb Luitenant Eloff op weg ontmoet.

Den heer
J. Weil,
L. W. V.
—
12 Juni, 1896.

1611. Waarheen ging hij?—Hij ging volgens instructies om een krijgsmacht te gemoet te gaan die aan het intrekken was. Het verwonderde mij zeer en ik dacht dat het zeer vreemd was. Ik twijfelde eraan en kon het niet gelooven. Ik bleef uitgespannen waar ik hem ontmoet had, 2 uren lang. Hij gaf mij een brief aan zijne vrouw te Krugersdorp en de heer van Zijl gaf mij ook een brief voor zijne vrouw, beide van welke ik bezorgd heb. Ik bleef eenigen tijd te Krugersdorp, en ging met den avondtrein naar Johannesburg.

1612. Gij hebt Eloff dus ontmoet?—Ja, hij had eenige mannen bij zich, ik weet niet hoeveel.

1613. Negen?—Ik geloof dat ik meer gezien heb, omtrent 12 of 15 geloof ik.

1614. *De heer Schreiner.*] Waar hebt gij hem ontmoet? Ik ben niet zeker van den naam van de plaats. Er is een klein pakhuis daar. Het was omtrent 5 uren aan den anderen kant van Krugersdorp.

1615. Toen gij naar de Transvaal ging, zijt gij eerst naar Ottoshoop gereisd?—Ja, van Ottoshoop naar Jacobsdal, van Jacobsdal naar Kafferskraal. Dit is een nieuwe plek van den heer Marksor. Ik sliep daar en vertrok zeer vroeg den volgenden morgen omtrent half zes en ging naar Mabalstad, Cairncross' winkel, van daar ging ik naar Mrs. Boones. Nadat ik haar verlaten had en toen ik Krugersdorp naderde, ontmoette ik Eloff. Ik spande daar uit en bleef een paar uren met hem en nam hunne brieven, gelijk ik gezegd heb. Bij mijn aankomst te Krugersdorp zag ik dat zij wapenen uitdeelden en dat de geheele plek in opgewonden toestand was.

1616. Gij hebt langs denzelfden weg gereisd als de troepen van Jameson?—Ik weet niet welken weg zij genomen hebben.

Den heer
J. Wolff,
L. W. V.
—
12 Juni, 1896.

1617. Ik heb hier eene kaart aantonende den weg door Jameson gevolgd. Volgens die kaart was Cairncross en Mabalstad op zijn weg en toen ging hij tusschen Witwatersrand en het opene hooge veld door Doorn Poort. Gij kent den weg Gij hebt dezen weg verscheidene malen gereisd, niet waar?—Als ik u de namen der plaatsen noem, zeg ik alles wat ik kan.

1618. Maar gij kent den weg?—Ik heb hem 3 of 4 malen gereisd.

1619. Naar Johannesburg?—Ja.

1620. En gij weet dat hij door Doornpoort gaat?—Ik wil mij niet binden aan de namen der plaatsen.

1621. Gij kent de bijzondere namen niet, maar gij hebt langs denzelfden weg als Jameson gereisd?—Ik geloof niet dat Jameson langs mijn weg gereisd heeft.

1622. Gij zijt vóór hem ingetrokken?—Ik kan slechts de namen geven die ik gehoord heb en die ik mij herinner.

1623. Hebt gij de moeite niet genomen om te letten op den weg door Jameson gevolgd, ofschoon gij te Mafeking woont, en Jameson's inval een zaak moet geweest zijn die de grootste opgewondenheid veroorzaakte. Gij waart in Johannesburg al dien tijd, en toch hebt gij het niet de moeite waard geoordeeld om u te bekommeren omtrent den weg waarlangs Jameson naar Krugersdorp gekomen is?—Ik moet eerlijk zeggen dat ik geen onderzoek gedaan heb naar zijn weg.

1614. Ook niet waar hij gevochten heeft?—Ik heb gehoord dat het te Doornkop was.

1625. Is dat dezelfde als Doornpoort?—Ik geloof van neen. Ik geloof dat Doornkop 8 of 10 mijlen ver ligt van den weg dien ik gereisd heb. Gij hebt getracht het voortestellen dat die twee dezelfde zijn. Als gij mij om mijn gevoelen vraagt zeg ik dat de wegen geheel verschillend zijn.

1626. *De heer Merriman.*]—Hebt gij Dr. Wolff op die reis ontmoet?—Neen.

1627. *De heer Schreiner.*] Hebt gij geene pakhuizen gezien langs den weg die gij vroeger niet gezien hadt?—Ja, ik reisde voorbij een pakhuis nadat ik Mabalstad verliet vroeg in den morgen, omtrent een halfuur verder, maar ik hield daar niet stil.

1628. En gij hebt ook andere pakhuizen opgemerkt?—
Neen.

Den heer
J. Weil,
L. W. F.

1629. Geene andere nieuwe pakhuizen?—Neen, ik
geloof dat dat het eenige was.

12 Juni, 1896.

1630. Gij zegt dat gij verwonderd waart te hooren van
Eloff dat Jameson aan het intrekken was?—Ja.

1631. *De heer Du Toit.*] Heeft men u verteld dat ver-
scheidene pakhuizen langs den weg gebouwd waren?—Ik
heb zulk een gerucht gehoord.

1632. *De heer Schreiner.*] Was dat vóór dat gij Mafek-
king verliet?—Ja, in verband met de Rand Handels
Compagnie, maar niet langs den weg dien ik reisde, of
slechts ergens langs den weg.

1633. Maar gij zegt dat gij slechts één pakhuis gezien
hebt?—Dat is zoo. Ik kan niet zeggen of het een van die
pakhuizen was, maar ik zag een pakhuis dat mijn aandacht
trok als een nieuwe. Dat was nadat ik Cairncross verlaten
had. Ik heb de Transvaal bezocht, omtrent 6 weken na
den Jameson inval, in gezelschap van den heer J. H.
Hofmeyr van het Onderwijs Departement en bij die
gelegenheid bezochten wij samen Ottoshoop en zagen den
heer Marais, die zeer vriendelijk was, gelijk ook de
andere ambtenaren, wij bezochten toen Zeerust en bleven
een dag en een nacht aldaar, Willow Park (de plaats van
den heer Taylor) en andere plekken in de Transvaal, maar
geene vragen werden mij gedaan door een der ambtenaren,
en er werd niets gezegd dat mij deed denken dat het
Transvaalsche Gouvernement trachtte mij gevangen te
nemen, integendeel, de ambtenaren met wie ik in aan-
raking kwam waren bijzonder beleefd en vriendelijk.

Maandag, 15 Juni, 1896.

TEGENWOORDIG :

De PROCUREUR-GENERAAL (Voorzitter),

De heer Merriman,
 „ Fuller,
 „ Innes,

De heer Du Toit,
 „ Schreiner.
 „ Jones,

De heer Somerset Richard French, C.M.G., ondervraagd.

Den heer
S. R. French,
C.M.G.
 15 Juni, 1896.

1634. *Voorzitter.*] Gij zijt Postmeester-Generaal der Kolonie?—Ja.

1635. En gij waart dat voorleden jaar?—Ja.

1636. Het telegraaf stelsel der Kolonie is onder uw beheer?—Ja.

1637. Zekere telegrammen zijn gebracht van Kaapstad naar Pretoria onder een dagvaarding door den heer Stephens, een ambtenaar in het Telegraaf Departement?—Ja.

1638. En door hem werden zij geproduceerd bij de terechtstelling van personen beschuldigd van misdaden tegen dien Staat?—Ja.

1639. Zijn die telegrammen nu aan u teruggezonden?—Op last van het Gouvernement heb ik den Staatsprocureur verzocht om ze terug te zenden en hij heeft ze aan mij terug gezonden.

1640. Wilt gij het stelsel uitleggen waarop telegrammen van uw kantoor behandeld worden zoodat wij kunnen weten of wij van u of van andere ambtenaren moeten eischen zekere telegrammen te produceeren?—Bij het einde van elke week zendt elk telegraaf kantoor in de Kolonie naar den Telegram Tak—die het Auditeer Departement is wat telegrammen aangaat—al de telegrammen van de week in een verzegelden en geregistreerden zak. Deze zakken worden geopend in den Telegram Tak en de “C” of afgeleverde kopien, worden vergeleken met de “A” of oorspronkelijke kopien ingeleverd door de verzenders, ten einde te ontdekken of elk telegram verzonden is en dat van de telegrammen verzonden behoorlijk rekening gegeven is. Zij worden bewaard in den Telegram

Tak, nadat dit afgelopen is, 6 maanden lang, en zij zijn alleen toegankelijk voor beambten van dien tak, die gezworen hebben ze geheim te houden.

Den heer
S. E. French,
C.M.G.

15 Junij, 1896.

1641. Wat telegrammen betreft die betrekking hebben op het doel van dit onderzoek, geloof ik dat er instructies gegeven zijn dat men zich niet niet moest houden aan de 6 maanden regulatie?—Die instructie is mij door den Thesaurier gegeven en geene telegrammen zijn vernietigd.

1642. Persoonlijk hebt gij niets te doen met telegrammen, en ik geloof dat gij het een vasten regel ervan maakt nooit een telegram intezien?—Ja, sedert het Telegraaf Kantoor vereenigd is met het Post Kantoor, dat is sedert 1885, heb ik nooit een telegram gezien dat mij niet voorgelegd is als betrekking hebbende op mijn werk—uitgenomen natuurlijk, mijn private telegrammen. Ik wil hier ook zeggen dat zodra mijn verlof wegens ziekte verlopen was (ik was ziek in bed van Kersdag tot 6 Jan.) ik het hoofd van den Telegram Tak liet roepen en ook den Kontroleur van het Centrale Telegraaf Kantoor, en ik waarschuwde hen dat onder geene omstandigheden iemand toegang mocht hebben tot telegrammen, zelfs niet al ware hij een Minister, zonder mij te raadplegen. Den volgenden dag deelde ik Sir Gordon Sprigg mede de instructies die ik gegeven had.

1643. Hij is het Ministerieel hoofd van uw Departement?—Ja.

1644. Kunt gij ons adviseeren hoe wij best ons doel kunnen bereiken en welk ambtenaar gedagvaard moet worden om zekere speciale telegrammen te produceeren?—De heer David Stephen, hoofdklerk in den Telegram Tak, heeft al de telegrammen die naar zijn tak gezonden zijn, in zijne bewaring, dat is, al de telegrammen die meer dan een week oud zijn. Hij is de beambte die gedagvaard behoort te worden, maar de gewoonte van het Departement tot nu toe is geweest om in gerechtszaken te weigeren telegrammen te produceeren die niet gespecificeerd zijn en als telegrammen in het hof gebracht worden onder eene dagvaarding, weigert de beambte die ze neemt ze te produceeren anders dan volgens de directe instructies van den Rechter of Magistraat. Als die instructies gegeven

Den heer
S. B. French,
C.M.G.
—
15 Juni, 1896.

worden, worden de telegrammen overhandigd aan den Rechter of Magistraat, maar anders niet. Geen politie beambte, procureur of ander persoon, uitgenomen den zender of ontvanger, wordt ooit toegelaten een telegram te inspekteren met voorkennis van het Departement.

1645. *De heer Merriman.*] Herinnert gij u dat de draad afgesneden werd te Mafeking tegen het einde van het jaar?—Ik was afwezig van mijn kantoor in dien tijd, maar ik heb later ervan gehoord.

1646. Kunt gij ons zeggen wanneer die draad afgesneden werd en wanneer de communicatie hersteld werd?—Het kantoor te Pitsani werd op 5 December, 1895 opgericht en hield op op 29 December, toen het kamp verlaten werd.

1647. Als gij zegt "hield op," wat was de toestand van het kantoor?—Het was geen publiek telegraaf kantoor, het werd alleen opgericht voor politie doeleinden.

1648. Werde het instrument verwijderd?—Het werd verwijderd; toen de draad gerepareerd werd was er geen instrument te vinden. Dit is al wat ik ervan weet.

1649. Hebt gij ooit ontdekt wie het instrument gestolen heeft?—Het was het eigendom van het Britsch Z.A. Compagnie. Pitsani was op hare lijn.

1650. Gij hadt geen beheer over de telegrammen te Pitsani en gij hebt daar geene registers gevonden?—Neer, het kantoor werd verwijderd. Het was een tent en daar de tent weggenomen werd, bleef er niets over.

1651. *Voorzitter.*] Onder welke omstandigheden werd dit kantoor te Pitsani opgericht. Heeft het Britsch Z. A. Compagnie aanzoek erom gedaan?—Ik zal u het telegram voorlezen dat Dr. Jameson op 2 December, 1895, gezonden heeft aan Stevens, Charter: "Zeg aan French dat ik een instrument op den draad wil zetten te Pitsani Macklucki. Ik hoor dat het hier gedaan kan worden en wij hebben 2 telegrafisten in onze politie." Dat telegram werd mij door de B.Z.A. Compagnie gezonden, verzoekende dat het instrument opgezet mocht worden en later hebben wij het opgezet.

1652. *De heer Merriman.*] Dr. Jameson was dan te Pitsani op 2 December?—Dit telegram werd afgezonden op 2 December. De tijd wanneer het instrument van Pitsani

weggenomen werd is onbekend, maar het moet na 1.20 p.m. geweest zijn op Zondag 29 December; daar het werken met Macloutsi, ten noorden van Pitsani, tot dien tijd voortgezet werd uit Kimberley.

Den heer
S. R. French,
C.M.G.
—
15 Juni, 1896.

1653. *De heer Schreiner.*] Waarheen werd het instrument gebracht?—Ik weet het niet. Op Maandag morgen, 30 December, toen het Mafeking kantoor ten 8 ure geopend werd, bleek de lijn aan beide kanten afgesneden te zijn. De heer Flowers, de postmeester, ging terstond naar het zuiden en vond dat beide draden afgesneden waren drie mijlen van Mafeking.

1654. De draden waren afgesneden ten noorden en ten zuiden van Mafeking?—Ja.

1655. In beide gevallen binnen de Kolonie?—Ja.

1656. *De heer Merriman.*] Wat was het laatste uur waarop gij kondt telegrafeeren naar Mafeking op dien Zondag?—Te 10.48 a.m. Het kantoor te Mafeking sloot gewoonlijk ten 10 ure op Zondag, maar dien dag hadden zij hun telegrafeer werk niet klaar vóór 10.48, waarna zij sloten en de klerken gingen weg.

1657. *De heer Schreiner.*] Is Mafeking Zondagavond ook open?—Neen. Ten gevolge van het rinderpest quarantaine, houden wij het den geheelen Zondag open, maar dat is op verzoek van het Gouvernement.

1658. Zoodat tenzij op speciaal verzoek van het Gouvernement Mafeking niet open zou zijn op Zondagavond?—Onder gewone omstandigheden zou het niet open zijn. De twee zuidelijke draden werden gerepareerd. De een te 11.55 v.m. op Maandag morgen, 30 December en de ander te 12.45 p.m. of kwart voor één. Het werk werd zeer snel gedaan.

1659. *De heer Merriman.*] De draad werd niet op een andere plek in de Kolonie afgesneden, ten zuiden van Vrijburg?—Neen.

1660. Op welken tijd waart gij open te Vrijburg op dien Zondag. Waart gij open in den namiddag?—Ik geloof van neen.

1661. *De heer Schreiner.*] Is Vrijburg niet een der kantoren die Zondag namiddag open is?—Ik geloof van neen. Van 9 tot 10 in den voormiddag is de gewone Zondags tijd.

- Den heer
S. R. French,
C.M.G.
—
15 Juni, 1896.
1662. Maar Kaapstad is open op Zondag namiddag?—
Ja en sommige van de voornaamste middelpunten.
1663. Waarheen kan men een telegram op Zondag
avond van de Kaapstad zenden?—Slechts naar een paar
van de groote steden, zooals Port Elizabeth, Kimberley,
King Williamstown, enz.
1664. Vrijburg is niet één van deze plaatsen?—Ik kan
onderzoek er naar doen en u laten weten.
1665. *De heer Merriman.*] Is er niet de spoorweg
telegraaf die op Zondag open is als er treinen loopen?—
Bedoelt gij tusschen Vrijburg en Mafeking?
1666. En Kimberley en Vrijburg; kan het Gouverne-
ment niet een telegram zenden over den spoorweg draad
op Zondag. Zij zijn toch zeker open?—Ik geloof niet op
Zondag, maar ik kan het teweten komen. De heer
Flowers keerde naar Mafeking terug kort vóór 4 p.m. op
Maandag en den volgenden morgen (Dinsdag, 31 Dec.)
werd hij gelast noordwaarts te gaan en hij vond den draad
afgesneden 26 mijlen van Mafeking nabij Pitsani. Hij
repareerde een stuk 50 yards lang te 1.55 p.m. De naaste
lijn man van de Compagnie is te Mochudi gestationeerd
en het zou eenigen tijd geduurd hebben eer hij kon komen,
daarom werd de Postmeester gezonden.
1667. *Voorzitter.*] Is dit dan de geschiedenis van het
Telegraaf Departement in verband met het afsnijden van
den draad?—Ja, de documenten zijn in Engeland in bezit
van den heer Flowers, die gedagvaard is als een getuige in
de Jameson zaak. Wat ik gezegd heb komt overeen met
het getuigenis door hem in Engeland afgelegd.
1668. *De heer Merriman.*] Wij hebben getuigenis dat op
Zondag morgen, 29 December een telegram hier ontvangen
is van Dr. Jameson omtrent zijn intrekken. Wilt gij dat
telegram produceeren?—Ik weet van geene telegrammen
uitgenomen die geproduceerd bij het verhoor in Pretoria.
1669. *De heer Merriman.*] Wilt gij onderzoek laten
doen?—Ja.
1670. *Voorzitter.*] Als er zulk een telegram is, dan moet
de heer Stephen het in zijn bezit hebben?—Voorzeker.
1671. *De heer Merriman.*] Wilt gij uitvinden of zulk
een telegram ontvangen is van Dr. Jameson op dien dag

geadresseerd aan den heer Rhodes, den heer Beit, Dr. Harris, Charter, Stevens of aan hunne cijfer adressen; verder, wie bij het Departement bekend staat als "Sautrog," en door wien dien naam geregistreerd is. Ook een telegram van een der genoemde personen, aan Kapitein Maurice Heaney, aan een der spoorweg staties in de kolonie of aan Mafeking, verzonden op den 27sten of 28sten December, ook wie "Transfeld" is, ook een telegram van een der genoemde personen aan Dr. Jameson op 26 of 27 December?—Ja.

Den heer
S. K. Frensch,
C.M.G.
—
15 Juni, 1896.

1672. *De heer Innes.*] Wilt gij den heer Stephen ook instructies geven telegrammen te produceeren van Dr. Jameson of van een der andere welbekende personen die thans in Engeland zullen terechtstaan, aan Majoor Grey of van dezelfde personen te Mafeking tusschen 25 en 29 December?—Ja.

1673. *De heer Jones.*] De telegrammen die gij in Pretoria geproduceerd hebt, zijn zij onder toezicht van den heer Stephen, of onder uw eigen?—Thans zijn zij onder mijn toezicht.

1674. *De heer Merriman.*] Hoe worden telegrammen verzonden, gaan zij door uw kantoor of zijn zij in uw bezit?—Alleen wanneer zij ingeleverd zijn op ons kantoor, hetgeen slechts bij uitzondering geschiedt.

1675. Zoodat wij onderzoek zullen moeten doen bij de agenten van de Compagnie hier?—Ja.

1676. *De heer Innes.*] Hoe vroeg op Maandag, 30 Dec., kon een telegram verzonden zijn van de Kaapstad naar Mafeking?—Ten 11.55a.m. was een draad gerepareerd.

1677. *De heer Fuller.*] Was die draad met de Kaapstad verbonden?—Communicatie met de Kaapstad zou dan mogelijk geweest zijn. Als een telegram ingeleverd was, zou het naar Kimberley zijn gezonden. Kimberley werkt den Mafeking draad en doet al het noordelijk werk van alle deelen van het land. Het telegram zou verzonden zijn zoodra de communicatie hersteld was.

1678. Veronderstel dat de heer Stevens zulk een telegram aangeboden had op Maandag morgen in het Kaapstadse kantoor, voor Mafeking, zou het ontvangen geweest zijn ter verzending?—De klerk zou hem waarschijnlijk

Den heer
S. B. French,
C.M.G.
—
15 Juni, 1896.

gezegd hebben dat de lijn naar Mafeking gebroken was en als hij erop aandrong een telegram te zenden zou hij het aannemen en afzenden zoodra communicatie hersteld was.

1679. Zou het mogelijk zijn te zeggen hoe laat zulk een telegram op Maandag morgen aangeboden was?—Het zou veel afhangen van het geheugen van den klerk. Gij moet bedenken dat het kantoor dien Maandag belegerd werd.

1680. Zou het mogelijk zijn den klerk uitte vinden die daar dien Maandag morgen was?—De controleur zou weten wiens dienstuur het was.

1681. Wilt gij den heer Tasker verzoeken het Comité een lijst te zenden van de klerken die dien dag het werk hebben gedaan?—Ja.

1682. *De heer Schreiner.*] Wat u aangaat was het een gewone zaak aan het verzoek te voldoen om een telegraaf instrument te Pitsani optezetten?—Ja, geheel en al. Er zou volstrekt geen aanmerking op worden gemaakt.

1683. *De heer Innes.*] Gij zegt dat de draad ten zuiden van Mafeking moet afgesneden zijn na 10.44 op den Maandag morgen?—Na 1.20, want de andere draad was in werking van Kimberley naar Macloutsie tot 1.20. Kimberley is het verzend kantoor voor Rhodesia.

1684. Zoodat tot 1.20 op Zondag communicatie was tusschen Kimberley en Mafeking?—Mafeking was gesloten op den eenen draad, maar langs den draad naar Macloutsie dat het verzend kantoor is voor Bulawayo en Salisbury, was hij open.

1685. Was het mogelijk van de Kaapstad naar Pitsani te telegrafeeren tot 1.20?—Ja.

1686. En ook naar Mafeking?—Niet van de Kaapstad, maar van Kimberley. De Kaapstadsche draad eindigt te Kimberley en Kimberley zou het verzenden.

1687. Het zou mogelijk geweest zijn dien Zondag te telegrafeeren van de Kaapstad naar Kimberley tot het uur door u genoemd en het dan van daar verzonden te krijgen naar Pitsani?—Ja, mits Pitsani open was.

1688. *De heer Merriman.* Maar gij zegt dat Pitsani open was?—Nee, ik heb gezegd dat Kimberley op dat uur noordwaarts open was, het is mogelijk dat Pitsani niet acht kan gegeven hebben.

1689. In elk geval de communicatie met Pitsani was toen niet afgebroken?—Neen de lijn was open. Den heer
S. B. French,
O.M.G.

1690. *De heer Schreiner.*] Deed Pitsani dien Zondag eenig werk?—Het moet dat gedaan hebben. 15 Juni, 1896.

1691. *De heer Merriman.*] Wilt gij van het Johannesburg kantoor vernemen wanneer het telegram van 29 December van "Starr" Pitsani aan Wolff Johannesburg van Pitsani verzonden werd?—Ja.

1692. *De heer Innes.*] Is het niet mogelijk te zeggen of de Pitsani lijn in orde was na 1·20 op dien Zondag, om zoo nader bij het afsnijden te komen?—Neen niet wat mijn Departement aangaut. De mannen verlieten het kantoor en zij hebben niet ontdekt dat de draad afgesneden was vóór 8 uur op Maandag morgen.

1693. Zoodat gij geen middel hebt om het afsnijden van den draad tusschen Pitsani en Kimberley meer nauwkeurig te bepalen?—Neen.

1694. *De heer Jones.*] Gij zegt dat de lijn naar Macloutsi open was tot 1·20?—Ja.

1695. Weet gij tot welk uur op dien namiddag de lijn nog open was?—Neen, wij weten niets na 1·20 toen het kantoor gesloten werd. Zij verzonden het laatste telegram op dien tijd en zeiden vaarwel, zooals men zegt. De klerken gingen toen naar huis.

1696. Was de lijn open van hier naar Kimberley ook tot 1·20?—Het Kaapstadsche kantoor werd gesloten te 12·30 op dien Zondag

1697. *De heer Schreiner.*] En het Kimberley kantoor?—Te 1·20 of liever de noordelijke lijn was open tot 1·20. Kimberley had telegrammen kunnen hebben van Pretoria of Johannesburg, die hen later aan den gang kunnen hebben gehouden.

1698. Als iemand een telegram had willen zenden op dien Zondag van de Kaapstad naar Pitsani, dan kan dit telegram over Kimberley gezonden zijn tot 1·20 mits het in de Kaapstad ingeleverd werd vóór 12·30?—Het kantoor zou voor het publiek gesloten zijn ten 10 ure a.m.

1699. Maar als het telegram verzonden was kon het Pitsani over Kimberley bereikt hebben?—De lijn was open maar het kantoor te Kaapstad was slechts tot 10 uur open.

Den heer
S. B. French,
O.M.G.
—
15 Jani, 1896.

1700. Als iemand gezegd had dat hij een telegram aangeboden had om op den middag verzonden te worden en als dat waar was, dan kon het tot 1·20 naar Pitsani gezonden zijn?—Ja, als het aangenomen was.

1701. Het zou afhangen van aannname in de Kaapstad?—De klerk hier zou misschien niet weten dat de draad tusschen Kimberley en het noorden nog werkte.

1702. Tenzij hij schelde, hetgeen hij gedaan kon hebben?—Hij kon dat gedaan hebben, maar het is niet de gewoonte dat te doen.

1703. En als er een speciaal verzoek was, van een Minister, bijvoorbeeld, kon het gedaan zijn?—Voorzeker.

1704. En daar het kantoor hier open en een klerk aanwezig was, en Kimberley open zijnde en Pitsani open zijnde, zou het telegram daar kunnen zijn aangekomen?—Ja, naar Kimberley tot 1·30.

1705. Gij zegt dat terwijl de Kaapstad gesloten was tot 12·30, Kimberley open was te 1·20?—Ja. Het kantoor te Kaapstad sloot voor het publiek om 10 uur.

1706. Kon iemand een telegram aangeboden hebben na 10 uur dien morgen?—Aan het gewoon publiek zou gezegd zijn dat het kantoor gesloten was.

1707. Zou de heer Stevens, de Chartered Compagnie vertegenwoordigende, beschouwd worden als een speciaal bevoorrecht persoon?—Het is mij moeilijk daarop te antwoorden.

1708. Wilt gij daarnaar onderzoek doen?—Ja.

1709. Wilt gij ook uitvinden wie in dienst was in het Kaapstadsche Kantoor op den Zondag morgen, en of die beambte kan zeggen of de heer Stevens van de Chartered Compagnie dien morgen een telegram aangeboden heeft, hoe laat en hoeveel malen, en wat hij dien beambte verzocht heeft, en dergelijke informatie met betrekking tot den avond?—Ja.

1710. Pitsani was gesloten na 1·20 op dien dag totdat communicatie hersteld werd?—Ja.

1711. Gij zult een kopie ontvangen van het Transvaalsche Groenboek. Daarin verschijnt een groot aantal telegrammen die gezonden zijn uit de Koloniale jurisdictie of daar ontvangen zijn. Ik heb een lijst gemaakt van

telegrammen in dat boek en de nummers in dat boek vermeld. Ik wensch die telegrammen gekontroleerd te hebben, als gij dat kunt?—Ja.

Den heer
S. B. French,
C.M.G.

15 Juni, 1896.

1712. Zoodat elke onnauwkeurigheid in een die telegrammen hetzij in cijfer taal of niet, ter kennis kan gebracht worden van dit Comité, zoodat een beambte van uw Departement in staat moge zijn getuigenis te geven omtrent die telegrammen, of zij juist of onjuist zijn. Wij zullen tevreden zijn met de informatie van het ontvang kantoor, waar die van het afzendend kantoor niet binnen de Koloniale jurisdictie is. De tijd waarop elk dier telegrammen ontvangen en ingeleverd is, moet vermeld worden, als die aan uw Departement bekend is?—Er zijn twee tijden van ontvangst, een wanneer de klerk het uitschrijven van het telegram voltooit en de ander de tijd waarop het uitgezonden wordt.

1713. Ik bedoel den tijd gewoonlijk aangeteekend boven aan het telegram. En als er een opgaaf kon opgesteld worden door het Departement, zou dat door het Comité aangenomen worden en de moeite besparen van in bijzonderheden te treden. Onder die telegrammen is er een genummerd 91. Wilt gij speciaal onderzoeken of dat telegram te Port Elizabeth ontvangen is. Waar uwe informatie niet verkregen kon worden in de Kaapstad, zullen telegrammen van u aan uwe beambten door het Comité aangenomen worden als u rechtvaardigende den inhoud van die telegrammen in te leveren als opgaven, zoodat gij niet verplicht zult zijn klerken uit alle deelen der Kolonie hierheen te roepen. Er is ook een telegram van den Ed. J. A. Faure aan den heer Cecil Rhodes dat blijken zal gezonden te zijn van Johannesburg naar de Kaapstad. Daarvan zult gij de ontvangst kopie hebben. Wij zijn niet gesteld op den inhoud van dat telegram, maar ik wensch dat gij aflevering bewijst en zegt waar en wanneer het afgeleverd is en aan wien. Wees zoo vriendelijk den beambte uit te vinden die ons dat zeggen kan. Eindelijk bewijs ook aflevering van het telegram of telegrammen door Dr. Jameson ontvangen op den 29sten, vooral lettende op den tijd van aflevering?—Ja.

D heer J. A. Stevens verder ondervraagd.

Den Leer 1714. *Voorzitter.*] Gij zijt verzocht verder documentair
J. A. Stevens. getuigenis te produceeren, gedurende de laatste zitting van
 15 Juni, 1896. het Comité. Zijt gij bereid dat te doen?—Ja.

1715. *De heer Schreiner.*] Gij zijt verzocht een telegram
 in cijfer taal te produceeren. Hebt gij het vertaald?
 —Ja. Dit is de kopie die ik inlever.

1716. Het is van 28 November omtrent den aankoop
 van uniformen?—Neen, het is van 28 October.

1717. *De heer Merriman.*] Kunt gij nu uitleg geven
 van het feit dat de telegrammen op den vorigen dag voor-
 gelozen en geadresseerd aan Charter, Kaapstad niet in uw
 register verschijnen?—Neen, ik heb geen verder uitleg te
 geven.

1718. Hebt gij verdere informatie omtrent het kopieeren
 van den brief van den heer Leonard?—Niets verder.

1719. Gij hebt niet ondekt wie dien brief in "type"
 heeft gebracht op uw kantoor?—Niemand daar heeft het
 gedaan. Ik heb den heer Palk gevraagd.

1720. Maar hij herinnert zich het natuurlijk niet?—
 Hij heeft hem niet in "type" gebracht.

1721. *De heer Schreiner.*] Gij zijt verzocht een tele-
 gram te produceeren van Harris, niet Dr. Harris, naar de
 Kaapstad, hebt gij dat?—Ik heb het niet, maar ik heb
 ernaar gevraagd en de eenige gevolgtrekking die ik kan
 maken is dat het een privaat telegram was van Mrs. Harris
 aan haar echtgenoot.

1722. Niets te doen hebbende met het onderwerp van
 dit onderzoek?—Neen.

1723. *De heer Merriman.*] Hoe verklaart gij dat zulk
 een privaat telegram in uw Compagnie's register verschijnt,
 terwijl die telegrammen geadresseerd aan "Charter,"
 Kaapstad, daar niet verschijnen?—Dit privaat telegram
 kon gegeven zijn aan den registreerenden klerk en gere-
 gistreerd zijn.

1724. *De heer Schreiner.*] Uw theorie is dat Dr. Harris
 een privaat telegram ontvangen heeft en dat het bij ver-
 gissing onder de Compagnie's telegrammen geraakt is?—
 Ja.

1725. Gij hebt het telegram zelf niet kunnen vinden ? —Nee, het is niet afgemerkt in mijn boek, zoodat ik het niet kon gehad hebben.

Den heer
J. A. Stevens,
15 Juni, 1896.

1726. Gij weet niet van waar het ingeleverd is door vergelijking met de kantoor kopie ?—Nee.

1727. Gij moest een brief produceeren van 26 Dec. van Majoor White, Mafeking, omtrent inschrijving van manschappen van de D.E.O.V.R. ?—Ik produceer den brief. Hij heeft betrekking op de klacht uit de Kaapstad dat sommige manschappen hun uitrusting met zich genomen hadden.

1728. Kunt gij nu den brief produceeren bedoeld in Sharwood's telegram van 20 Dec. ?—Nee.

1729. Gij hebt niets te voegen bij uw getuigenis daaromtrent ?—Nee.

1730. Gij zijt nog van gevoelen dat gij den brief dien hij bracht, ongeopend vernietigd hebt ?—Ik weet niets verder omtrent hetgeen er mee gebeurd is.

1731. Hebt gij andere informatie omtrent de mogelijkheid dat Dr. Harris hierheen komen zal ?—Nee, ik heb geen tijding gehad. De kabel werkt niet.

1732. *Voorzitter.*] Maar slechts aan één kant ?—Ja.

1733. *De heer Schreiner.*] Heeft uw kabelgram het duidelijk gemaakt aan de Compagnie en aan Dr. Harris dat het Comite begeert hem te ondervragen omtrent vele belangrijke zaken ?—O ja. Ik heb direct aan hem getelegrafeerd.

1734. *De heer Innes.*] Hoe hebt gij dat kabelgram geadresseerd ?—Aan Harris, onder bezorging van de Compagnie, Londen.

1735. *De heer Schreiner.*] Hebt gij de Groenboek telegrammen en de anderen nagezien ?—Ik heb niets verders daaraan gedaan. Ik zou gaarne—

1736. Gij zoudt de nauwkeurigheid ervan niet gaarne op de proef stellen ?—Nee.

1737. *De heer Jones.*] Waarom niet ?—Ik bedoel dat ik dat niet kon doen. Ik heb de middelen niet.

1738. *De heer Schreiner.*] Gij hebt de middelen. Gij kunt kopien krijgen van het Telegraaf Kantoor. Gij hebt dat niet gedaan. Hebt gij het niet de moeite waard geacht ?—(Geen antwoord.)

- Den heer **J. A. Stevens.** 1739. Is de heer Berry gereed met de boeken, cheques, en tegen bladen?—Ja.
- 15 Juni, 1896. 1740. Wil hij of gij informatie produceeren omtrent de uitgaven van wapenen en ammunitie van 1 Mei 1895 tot 1 Jan. 1896?—Ik geloof dat het best zal zijn ze met de rekeningen te nemen, daar dit ook een zaak van rekening is.
1741. Gij zijt thans niet in bezit van die informatie?—Neen.

Dinsdag, 16 Juni, 1896.

TEGENWOORDIG :

De PROCUREUR-GENERAAL (Voorzitter).

De heer Merriman,	De heer Jones,
„ Fuller,	„ Du Toit.
„ Innes,	„ Schreiner,

De heer *Robert George Scott*, ondervraagd.

- Den heer **R. G. Scott.** 1742. *Voorzitter.*] Wat is uwe betrekking bij De Beer's Geconsolideerde Mijnen?—Ik ben Superintendent van de Bandieten Statie.
1743. Weet gij van mannen die De Beer's verlaten hebben om naar de Transvaal te gaan vóór den Jameson inval?—Ja.
1744. *De heer Merriman.*] Wie heeft die mannen uitgezocht?—Ik heb ze uitgezocht.
1745. Op wiens order?—Moet ik dat beantwoorden?
1746. Gij moet?—Ik werd door den heer Gardner Williams verzocht ze uittezoeken.
1747. Welke soort van mannen hebt gij uitgezocht?—Ik zocht mannen uit die vertrouwd konden worden, vertrouwbare mannen.
1748. Heeft men u gezegd voor welk doel zij moesten worden uitgezocht?—Neen.
1749. Gij hadt niets te doen met de schikkingen omtrent betaling?—Ik heb ze betaald.

1750. Hoeveel?—Ik betaalde hun passagegeld daa- Den heer
R. G. Scott.
heen en toen zij terug kwamen gaf ik elken man £10.

1751. Weet gij uit welke fondsen dat geld kwam?— 16 Juni, 1896
Nee, ik kreeg het geld van den heer Gardner Williams.

1752. Hoevele mannen hebt gij gezonden?—Ik heb elf gezonden.

1753. *Voorzitter.*] Op welken datum?—Op Kersdag.

1754. *De heer Merriman.*] Dat zijn zeker de mannen die beschreven worden als elf mooie diamanten?—Dat veronderstel ik.

1755. Dat is het eenige deel dat gij aan de zaak genomen hebt?—Ja.

1756. *Voorzitter.* Als gij zegt dat gij het geld gekregen hebt voor die mannen van den heer Gardner Williams bedoelt gij uit private fondsen of uit die van De Beer's Geconsolideerde Mijnen?—Hij gaf mij een De Beers cheque.

1757. Op welke bank?—Op de Standard Bank.

1758. *De heer Schreiner.*] Op welke voorwaarden zijn die mannen gegaan, wat hebt gij hun gezegd?—Ik heb hun gevraagd of zij naar Johannesburg wilden gaan. Ik zeide dat ik hun niet zeggen kon waarvoor zij nodig waren, maar als zij zich wilden rapporteeren bij Kol. Rhodes na hunne aankomst, zouden zij instructies van hem krijgen.

1759. Zij waren gewillig daarop te gaan?—Ik zeide verder aan hen dat zij konden terugkomen als de instructies die zij kregen hun niet aanstonden.

1760. *Voorzitter.*] Waren de mannen die gij uitgezocht hebt soldaten of in de Diamant Velden Ruitery?—Een paar van hen kunnen in de Diamant Velden Ruitery geweest zijn maar zij waren niet allen vrijwilligers.

1761. *De heer Merriman.*] Waren zij oude soldaten?—Sommigen waren dat, anderen niet.

1762. Maar knappe jonge kerels?—Ja, zij waren allen vertrouwbare mannen.

1763. *De heer Schreiner.*] Hoevelen hunner waren in de Diamant Velden Ruitery of oude soldaten?—Ik geloof dat omtrent vijf oude soldaten waren.

1764. En Diamant Velden Ruitery mannen?—Ik weet het niet.

- Den heer
R. G. Scott,
16 Juni, 1896.
1765. Werd hun lichamelijke toestand in aanmerking genomen?—Nee, ik geloof van neen.
1766. *De heer Merriman.*] Zij hebben u het doel niet meegedeeld waarvoor die mannen noodig waren?—Nee.
1767. *De heer Schreiner.*] Wat heeft de heer Gardner Williams u gezegd toen hij u verzocht ze uittezoeken?—Hij zeide mij dat hij vertrouwde mannen wilde hebben, mannen op wie hij kon vertrouwen.
1768. Om andere mannen te exerceeren?—Nee, hij heeft niets daaromtrent gezegd.
1769. Daarvan zijt gij zeker?—Volkomen zeker.
1770. En niets werd gezegd omtrent de militaire capaciteit die zij moesten bezitten?—Nee, daarvan werd niet gesproken.
1771. Wat werd gezegd, met het oog of welke capaciteit moest gij ze uitkiezen?—Ik geloof niet dat iets ervan gezegd werd.
1772. Wees voorzichtig hieromtrent, Mijnheer Scott, werd er volstrekt niets gezegd dat u één man deed uitkiezen liever dan een anderen?—Nee, ik geloof van neen. Ik herinner het mij niet.
1773. Zelfs niet dat zij sterk van lichaam moesten zijn?—Nee, ik herinner mij zelfs dat niet.
1774. Wat was de qualificatie die zij moesten bezitten?—(Geen antwoord.)
1775. *De heer Merriman.*] Hoe heetten die mannen?—Orren was opzichter.
1776. Kent gij zijn vóórnaam?—Nee.
1777. Is hij de eenige Orren in uwe compagnie?—Nee, er is nog een ander onder mij.
1778. *De heer Schreiner.*] En de namen der andere mannen?—E. E. Smith, F. Smith, Molesworth, 2 tabuteau genaamd, zonen van den ingenieur, Forrest en Drew, zijn de namen die mij herinner.
1779. Dezen zijn de voornaamsten?—Ja.
1780. Zijn zij allen nog in dienst van De Beers?—Ik geloof Drew niet maar de anderen zijn het nog.
1781. Wanneer zijn zij naar De Beers teruggekomen?—Zij waren omtrent veertien dagen weg.
1782. Zij vertrokken op Kersdag en waren omtrent veertien dagen weg?—Ja.

1783. Welke geldelijke schikkingen hebt gij met hen gemaakt?—Ik ben niet met hen overeengekomen om hun betaling te geven, maar buiten hun passagegeld gaf ik hun ook geld om terug te komen als zij wilden terugkeeren.

Den heer ..
E. G. Soot.
16 Juni, 1898.

1784. Dat geld hebt gij ook per cheque van den heer Gardner Williams gekregen?—Ja.

1785. En toen zij terugkeerden hebt gij nog een cheque gekregen om hun £10 elk te geven?—Ja.

1786. Gij hebt hun niets beloofd voor den dienst dien zij zouden bewijzen?—Niets.

1787. *De heer Merriman.*] Wat hebt gij hun gezegd dat zij zouden moeten doen?—Dat zij zich moesten rapporteeren bij Kol. Rhodes en dat zij onder zijne orders zouden zijn.

1788. Ging hun huur bij De Beers intusschen voort?—Nee, maar misschien vergis ik mij hieromtrent.

1789. *De heer Schreiner.*] Hebt gij hun gezegd dat hunne betaling in elk geval verzekerd was?—Nee, zoover ik mij herinner, heb ik hun dat niet gezegd.

1790. Welk waarborg hebt gij hun gegeven. Hebt gij hun gezegd wie begeerde dat zij zouden gaan?—Nee, ik heb hun alleen gevraagd of zij wilden gaan en zij zeiden ja.

1791. Hebt gij gezegd dat de heer Gardner Williams u verzocht had hen uit te kiezen?—Ik geloof niet dat ik den naam van den heer Gardner Williams genoemd heb.

1792. Zij waren allen mannen die een goed huurloon kregen?—Ja.

1793. Hebt gij hun gezegd dat zij konden terugkomen wanneer zij wilden?—Ik heb hun gezegd dat als de instructies die zij kregen hun niet aanstonden, zij konden terugkomen.

1794. Nu nadat zij erover nagedacht hebt, wegens welke qualificatie hebt gij die elf uitgezocht, uit de honderden van De Beers werkvolk. Wat hebt gijzelf in aanmerking genomen?—Ik zal het u zeggen. Ik dacht dat zij het kantoor van de Gold Fields te Johannesburg gingen bewaken.

1795. En gij hebt dat niet gemeend zonder eenige reden?—Nee.

1796. Gij hadt reden dat te denken wegens ontvangen

- Den heer R. H. Scott.
16 Juni, 1896.
- informatie?—Wij konden uit de couranten zien dat er een rustverstoring te Johannesburg zou zijn.
1797. Was dat de reden aan u door den heer Gardner Williams genoemd voor het zenden van deze mannen?—Het is mogelijk.
1798. Gij zijt opzichter van De Beers Bandieten Statie? Ja.
1799. Waren deze mannen onder uw direct beheer?—Allen uitgenomen één.
1800. Zij waren allen wachters?—Ja.
1801. Bandieten wachters?—Drie van hen, geloof ik, en de anderen waren konstabels op de Vloeren.
1802. Alle mannen van die klasse?—Ja.
1803. Gewoon een groot aantal mannen in bedwang te houden?—De Vloer wachters zijn dat niet gewoon. Zij zijn politie beambten op de Vloeren om overschrijding te beletten.
1804. Maar allen waren mannen van goed voorkomen en van lichamelijke kracht?—O ja.
1805. En konden goed tucht uitoefenen?—Ja.
1806. *Voorzitter.*] Dragen de Vloer wachters wapenen?—Zij zijn met revolvers gewapend.
1807. *De heer Fuller.*] Deze Bandieten Statie is onder bestier van De Beers?—De De Beers Compagnie betaalt alle kosten.
1808. Het is een geproklameerde Bandieten Statie?—Ja, een Bandieten Statie onder het Gouvernement.
1809. En waarover gij als Gouvernements beambte toezicht hebt, al de kosten worden door De Beers betaald en een zekere som wordt betaald voor elk gehuurden bandiet?—Ja.
1810. *De heer Du Toit.*] Hadt gij moeite die mannen overtehalen om uw aanbod aantenemen?—Neen volstrekt niet.
1811. Hebt gij hun gezegd dat zij daar goed loon konden verwachten?—Neen. Ik geloof niet dat ik hun iets gezegd heb.
1812. Of dat zij het gemakkelijk zouden hebben?—Neen, maar ik zeide hun dat als de instructies die zij kregen hun niet aanstond, zij terstond konden terugkeeren. Dat was al dat ik hun zeide.

1813. *Voorzitter.*] Waarom hebt gij hun niet gezegd dat zij gingen om het Gold Fields Kantoor te bewaken?—
Ik weet waarlijk niet waarom.

Den heer
R. G. Scott.
—
16 Juni, 1896.

1814 Hadt gij geen idee dat zij bestemd waren om anderen te exerceeren of toezicht te houden op tucht van anderen?—Ik wist wezenlijk niet waarvoor zij benoodigd waren.

De heer Edward Pickering ondervraagd.

1815. *Voorzitter.*] Zijt gij lid der firma Pickering & Co., Port Elizabeth?—Ja.

Den heer
E. Pickering.

1816. Is die firma agent voor De Beers Mijnen?—Ja.

1817. En ook voor de B. Z. A. Compagnie?—Ja.

1818. Herinnert gij u dat een aantal trucks te Port Elizabeth aankwamen aan u verzonden van De Beers geladen met olie tanks en blikken?—Ja.

1819. Ik geloof dat gij verzocht zijt telegrammen of brieven te produceeren die uw firma in bezit heeft omtrent die verzending?—Dat is zoo.

1820. Hebt gij die correspondentie?—Er was geen correspondentie.

1821. Hoe wist gij dan dat de trucks aan uw firma verzonden waren?—Iemand Holden genaamd, geloof ik, kwam naar mij.

1822. En wat deelde hij u mede?—Dat trucks met tanks met olie aan mij verzonden waren of zouden worden.

1823. Door De Beers?—Dat zeide hij niet.

1824. Hebt gij hem gevraagd door welke autoriteit?—Ja, en hij verzocht mij hem zoo weinig mogelijk vragen te doen.

1825. Hebt gij hem zelfs eenige vragen gedaan?—Ja, maar hij was de stilzwijgendste man dien ik ooit ontmoet heb.

1826. Hebt gij deze verzending aangenomen zonder te weten van waar zij kwam en welke autoriteit er was om haar aan u te zenden?—Hij introduceerde zich bij mij, en volgens hetgeen hij zeide dacht ik dat hij betrouwbaar was.

1827. *De heer Schreiner.*] Betrouwbaar in welken zin?—In den zin dat ik bereid was te doen wat hij mij verzocht te doen.

- Den heer
K. Pickering.
—
16 Juni, 1896.
1828. Voor hem persoonlijk?—Niet voor hem persoonlijk.
1829. Voor wien dan?—Voor zijne menschen in Johannesburg.
1830. Wie waren zij?—De geconsigneerden.
1831. En zij waren?—De Geldenhuys Deep en Simmer and Jack Goudmijn Compagnien.
1832. Welke instructies gaf hij u omtrent trucks? Zij werden te Port Elizabeth in het geheel niet afgeladen?—Neen.
1833. Gij weet dat de inhoud van die tanks wapenen was?—Ja.
1834. Welke instructies werden u gegeven ten opzichte van de trucks te Port Elizabeth?—Hij verzocht mij de vracht er voor te betalen en zoovele trucks met tanks te verzenden aan één geconsigneerde en zoovele aan een andere.
1835. Hoe moest de vracht betaald worden?—Zij was vooruit betaald.
1836. Door wien?—Ik betaalde er voor.
1837. Hoe heeft hij u fondsen verschaft?—Hij beloofde de fondsen over te zenden, als ik een rekening uitschreef, wanneer hij te Johannesburg kwam.
1838. Hadt gij zooveel vertrouwen in dezen stilzwijgenden Mijnheer Holden dat gij de vracht voor hem vooruit betaald hebt, die een vrij groote som moet geweest zijn?—Ik was genoegzaam overtuigd.
1839. Heeft Holden u gezegd van waar de tanks gekomen waren?—Neen.
1840. Hebt gij hem die vraag gedaan?—Neen, ik deed hem geene vragen. Ik weet natuurlijk uit den Spoorweg vrachtbrief dat De Beers de verzenders waren.
1841. Heeft Holden den vrachtbrief geproduceerd?—Neen de spoorweg beambten.
1842. Dat was later?—Ja.
1843. Toen gij het gesprek hadt met Holden, hadt gij niet gehoord van waar zij kwamen?—Ik had het hem niet gevraagd.
1844. Als een man aan zaken, hebt gij het niet noodig geoordeeld hem te vragen waar deze trucks van daan kwamen?—Ik heb het hem niet gevraagd.

1845. Gij wist niet van waar zij kwamen?—Ik ben niet bereid te zeggen wat ik dacht. Den heer
H. Pietering
1846. Wilt gij zoo goed zijn te zeggen van waar gij dacht dat zij kwamen?—In het eerst was ik onzeker of zij van de Kaapstad gekomen waren, of van Mafeking of Kimberley. 16 Juni, 1896.
1847. Maar gij wist dat de verzending in verband stond met de rustverstoring te Johannesburg?—Er was toen geen rustverstoring.
1848. Zeg dan de bedreigde beweging?—Ik wist niets van de beweging.
1849. Wist gij niet dat deze verzending daarheen ging in verband ermee?—Ik wist dat het eene verzending was naar de mijnen, en ik dacht dat de zaken in zeer onrustigen toestand waren.
1850. En dat het noodig kon zijn olie op de onrustige wateren te werpen. Gij wist dat deze tanks niet olie bevatten?—Ik had zeer sterke suspicie.
1851. En die suspicie werd opgewekt door hetgeen er tusschen u en Holden plaats had?—Ja.
1852. Gij hebt niet getelegrafeerd of geschreven omtrent deze zaak?—Neen.
1853. Dat is zeer ongewoon, niet waar?—Niet noodwendig, ik verzond de goederen als een bestel agent.
1854. Waar kwam Holden van daan toen hij bij u kwam?—Ik wist het niet.
1855. Gij hebt er niet naar gevraagd?—Neen.
1856. Gij hadt hem nooit te voren gezien?—Hij was zeer buitengewoon. Ik heb nooit iemand zoo stilzwijgend gezien. Hij was gelijk een oester.
1857. *De heer Merriman.*] Gij wist niet wie hij was?—Neen.
1858. Hij kwam u plotseling op het lijf?—Ja.
1859. Wie betaalde u later de vracht terug?—Holden.
1860. Waar?—Hij verzocht mij aan hem te schrijven geadresseerd naar het Gold Fields Hotel, Johannesburg.
1861. *De heer Schreiner.*] En gij deedt dat?—Ja.
1862. En gij hebt het geld gekregen?—Ja.
1863. In welken vorm?—Een cheque en de rest in banknoten.

- Den heer
E. Pickering.
16 Juni, 1896
1864. Een cheque door wien?—Van een Concessie Rekening.
1865. De Nieuwe Concessie Rekening?—Ja.
1866. *De heer Innes*] Als hij zoo merkwaardig stilzwijgend was en zich zoo buitengewoon gedroeg, hoe kwam het dat gij zoo gewillig zijn voorstel aangenomen hebt?—Na hetgeen hij zeide.
1867. Wat zeide hij?—Dat hij in verband stond met de Simmer & Jack waarmee ik handelstransacties had gehad. Hij zeide zekere dingen dat hij niet geweten kon hebben als hij niet met hen in verband was zoodat ik wist dat hij de waarheid sprak.
1868. *De heer Schreiner*.] Gij hebt met De Beers ook transacties gehad?—Ja
1869. Zoodat gij goederen kondt verzenden voor wat gij noemen kunt de vereenigde compagnien te Johannesburg en Kimberley?—Ja.
1870. *De heer Jones*.] Wanneer kwam Holden u zien?—In October of November.
1871. Hoelang voordat die tanks aankwamen?—Hij kwam den dag vóór de eerste verzending.
1872. Gij zegt dat er geen correspondentie was tusschen u en De Beers hieromtrent?—Neen.
1873. Was geene correspondentie tusschen u en de geconsigneerden in de Transvaal?—Neen.
1874. Gij hebt geen brieven van kennisgeving gezonden?—Ik gaf de Spoorweg quitanties aan den heer Holden.
1875. Bleef hij te Port Elizabeth totdat de trucks verzonden waren?—Ja.
1876. Wat deed u denken dat deze olie tanks van Kaapstad, Kimberley of Mafeking gekomen waren?—Ik was onzeker. Ik wist dat zij afgekomen waren per spoorweg.
1877. Kwam het u niet buitengewoon voor dat olie naar Port Elizabeth gezonden werd per spoorweg op weg naar Johannesburg?—Ja, het was buitengewoon.
1878. Heeft Holden dat opgehelderd?—Ik vroeg hem hoe dat kwam en hij zeide: "Vraag mij zoo weinig mogelijk."
1879. *De heer Innes*.] Aan welke beguerte gij voldaan hebt?—Ja, ik respecteerde haar.

1880. Hebt gij iets te doen gehad met het landen van wapenen te Port Elizabeth voor de Chartered Company?—
Eenige jaren geleden.

Den heer
E. Pickering.
16 Juni, 1896.

1881. Niet in den laatsten tijd?—Neen.

1882. *De heer Schreiner.*] Verschijnt de transactie van de olietanks in uwe boeken?—De cheques en de betaling der vracht verschijnen in mijne boeken.

1883. Op wiens rekening?—De Simmer en Jack en de Geldenhuis Deep.

1884. Niet op naam van den stilzwijgenden Holden?—Neen.

1885. Heeft gij gezegd dat die compagnies zijne principalen waren?—Ja.

1886. Gij zijt er volkomen zeker van dat hij De Beers nooit genoemd heeft?—Hij heeft De Beers nooit genoemd.

1887. *Voorzitter.*] Wat is de gewoonte te Port Elizabeth, toen gij die trucks terugzondt aan Geldenhuijs en Simmer en Jack, hebt gij u aansprakelijk gemaakt voor de vracht?—Ja.

1888. *De heer Schreiner.*] Hebt gij betaling gekregen voor uwe firma?—Geen sixpence.

1889. Maar gij hebt toch betaling ontvangen?—Neen, deze zaak volgde erop.

1890. Zoodat gij dit geld uitgegeven hebt en geen betaling ontvangen hebt?—Ja.

1891. *De heer Jones.*] Hebt gij de vracht betaald van Kimberley naar Port Elizabeth zoowel als naar Johannesburg?—Ja.

1892. Hebt gij niets gevorderd voor uw werk als bestel-agent?—Ik ben van plan een vordering aan de gekonsigneerden te zenden.

1893. *De heer Schreiner.*] Dat zou gewone bezigheid zijn. Zoudt gij ook niet betaling vorderen van De Beers voor het ontvangen van de verzending van hen?—Wij kunnen niet beide partijen laten betalen.

1894. Maar er waren twee transacties. De trucks kwamen naar u en gij moest ze weer verzenden?—Neen, ik zal de Geldenhuijs en Simmer en Jack zooveel laten betalen.

1895. *De heer Jones.*] Hoeveel hebt gij in het geheel

Den heer uitgegeven?—Minder dan £500. Ik herinner mij het
E. Pickering. juiste bedrag niet.

16 Juni, 1896. 1896. Maar omtrent zooveel?—Ja.

1897. *De heer Schreiner.*] Hebt gij De Beers in uwe boeken hiermee gedebiteerd?—Neen

1898. *Voorzitter.*] Heeft Holden, hoe stilzwijgend hij ook was, u niet gezegd dat de tanks van De Beers platform kwamen en dat hij in de De Beers pakhuizen ermee te doen heeft gehad?—Neen. Ik wist niet waar Holden van daan gekomen was, en ik heb hem sedert niet gezien.

1899. Hebt gij communicatie met den heer Kellow hieromtrent gehad?—Neen.

1900. *De heer Du Toit.*] Is het de gewoonte zulk werk voor niet te doen?—Ik zal de rekening later aan de geconsigneerden zenden.

1901. Maar gij hebt het nog niet gedaan?—Neen.

1. 02. Zoudt gij goederen voor andere personen voor niet ontvangen hebben?—Wij noemen het ontvangen en afleveren. Wij hebben alleen verzonden, daar er geen werk gedaan werd bij het ontvangen.

1903. *De heer Schreiner.*] Gij hebt de spoorwegvracht van die tanks betaald van Kimberley naar Port Elizabeth?—Ja.

1904. Was dat niet een gewone transactie?—Ja.

1905. *De heer Merriman.*] Gij hebt De Beers niet gedebiteerd?—Neen.

1906. Is dat niet zeer vreemd?—Neen, want Holden zeide dat het Simmer en Jack en Geldenhuijs Deep aanging.

1907. *De heer Innes.*] Wanneer hebt gij ontdekt dat de verzending van De Beers kwam?—Toen ik den Spoorwegvracht brief zag.

1908. Was dat voordat gij de tanks terugzondt naar Johannesburg?—Neen, zij waren vertrokken toen ik vrachtbrieven ontving. Wij betaalden den Spoorweg 2 of 3 dagen later.

1909. *De heer Jones.*] De tanks waren aan u te Port Elizabeth verzonden, en niet aan Holden?—Ja.

1910. *De heer Schreiner.*] De tanks waren in elk geval eenige dagen te Port Elizabeth?—Ik geloof van neen.

1911 Maar toen de spoorwegvracht naar Port Elizabeth door u betaald werd, moet gij de verzendings brieven gehad hebben die u aantonden wie ze u gezonden had?—
 Juist.

Den heer
E. Pickering.
 —
 16 Juni, 1896.

1912. Gij hebt dus niet betaald vóór gij wist dat de tanks van De Beers gekomen waren?—Ik heb u gezegd dat Holden aankwam vóór de goederen. Hij heeft mij nooit gezegd en ik heb nooit geweten van waar zij kwamen totdat de spoorwegvracht brieven aan mij gezonden werden.

1913. En die vrachtbrieven toonden aan dat de tanks van De Beers waren, voordat de vracht door u betaald werd?—Juist.

1914. *De heer Merriman.*] Hebt gij informatie gekregen van de Chartered Company in de Kaapstad dat Holden een betrouwbaar man was?—Neen.

1915. Zijn naam werd nooit genoemd?—Neen.

1916. Gij hebt geen mededeeling gehad van de Chartered Company hieromtrent?—Neen.

De heer Emanuel Isaacs ondervraagd.

1917. *Voorzitter.*] Ik geloof dat gij een koopman te Mafeking zijt?—Ja.

Den heer
E. Isaacs.

1918. *De heer Merriman.*] Herinert gij u dat op 29 December laatstl. een persoon Heaney genaamd in den morgen aankwam?—Ja, het was op een Zondag morgen.

1919. Hoelaat kwam hij naar uw winkel?—Hij kwam naar mijn kamer omstreeks half 3 of 3 uur.

1920. *De heer Schreiner.*] Maar de trein kwam eerst om half 5 aan?—In elk geval het was vroeg in den morgen.

1921. *De heer Merriman.*] Hij maakte u wakker?—Ja.

1922. Wat wilde hij?—Hij verzocht mij in den winkel te gaan en hem een paar kapstevens te geven.

1923. Wat deed hij toen?—Hij nam ze met zich.

1924. Gij hebt hem niet nagekeken?—Neen, ik groette hem.

1925. *De heer Schreiner.*] Hebt gij hem niets anders dan stevens verschaft?—Ook een zak.

1926. Welke soort van zak?—Een knapzak.

1927. Gelijk gij aan vele anderen verkocht hadt?—Ja.

[A 6A-'96. JAMESON INVAL.]

- Den heer
E. Isaacs.
16 Juni, 1896.
1928. En ook de stevels?—Ja.
1929. Het was de soort van zak dien iemand noodig heeft als hij op reis gaat?—Het was een zooals wij aan reizigers per postkar verkoopen.
1930. Dragen personen die per postkar reizen gewoonlijk kapstevels?—Ja, militairen gewoonlijk.
1931. *Voorzitter.*] Hebt gij Heaney vroeger gekend?—Ja, vele jaren.
1932. *De heer Schreiner.*] Heeft hij u gezegd waarheen hij ging?—Neen.
1933. Heeft hij gezegd waarom hij u vroeg op Zondag morgen wakker maakte om kapstevels te koopen?—Neen. Ik had destijds toezicht op het hotel en stond dikwijls vroeg op om passagiers die aankwamen te ontvangen.
1934. Heeft hij gezegd wat hij wilde hebben?—Een paar kapstevels.
1935. Waarvoor dacht gij dat hij ze noodig had?—Ik dacht dat hij op reis ging.
1936. Welke reis?—Naar Bulawayo of Pitsani Pothlugo.
1937. Waren die de twee eenige reizen waaraan gij dacht?—Hij had overal elders heen kunnen gaan.
1938. Dacht, gij niet aan een andere reis die hij kon ondernemen?—Naar Pitsani.
1939. Dacht gij niet aan een reis naar de Transvaal?—Ja, ik dacht eraan. Ik bedoel dat publiek erover gesproken werd op dien Zondag morgen.
1940. Hoe lekte het uit. Hebt gij het van de officieren gehoord?—Van de officieren en manschappen. De manschappen werden destijds overgemaakt en ieder scheen het te weten.
1941. *De heer Merriman.*] Hoelaat op dien Zondag wist gij dat zij dien dag zouden vertrekken?—Na lunch, omtrent twee uur. Zij wachten toen op orders om te marcheeren.
1942. Wie zeide u dat?—Sommige van de manschappen in het kamp. Ik zag de voorbereidselen die in het kamp gemaakt werden. Zij waren onder orders om te eenigertijd te marcheeren.
1943. *De heer Schreiner.*] Wisten de mannen waar zij heen zouden gaan?—Velen hunner dachten dat zij naar de Transvaal zouden gaan.

1944. Gij kunt niet zeggen of zij bepaald wisten dat zij naar de Transvaal zouden gaan?—Ik geloof niet dat de manschappen het wisten, maar het is mogelijk dat de officieren het wisten. Den heer
E. I. Jacobs.
16 Juni, 1896.

1945. Gij wist het op den Zaterdag?—Nee, op den Zondag.

1946. Wie was de eerste die u dat zeide. Ik veronderstel dat gij het niet door ingeving wist?—Velen spraken erover.

1947. Maar van wien gij het ook gehoord hebt, het kwam uit het kamp?—Ja.

1948. *Voorzitter.*] Wij weten welke gesprekken er in kampen gevoerd worden. Wat hebt gij gehoord. Heeft een der manschappen gezegd: "Wij gaan de boeren bevechten"?—Nee, dat niet.

1949. *De heer Schreiner.*] Zeiden zij dat zij de vrouwen en kinderen te Johannesburg gingen redden?—Ik heb die reden nooit hooren noemen voordat ik haar in de couranten zag.

1950. *Voorzitter.*] Wat was de soort van gesprek dat gij werkelijk gehoord hebt?—Er werd publiek over gesproken verscheidene dagen tevoren toen Kapt. Coventry een speech maakte in het kamp.

1951. *De heer Schreiner.*] Wat was de inhoud van die speech?—Ik was daar niet, maar hij zeide aan de manschappen dat er een gevecht zou plaats hebben.

1952. En dat was vrij goed bekend te Mafeking?—Men sprak publiek erover.

1953. Wat gij bedoelt (het zou natuurlijk alleen uw eigen gevoelen zijn) is dat een persoon zooals de Magistraat van Mafeking noodwendig zulke gesprekken zou hooren?—Het was publiek bekend dat de mannen onder orders waren om te eenigertijd te marcheeren.

1954. En dat hij dus noodwendig het moest gehoord hebben?—Ieder sprak erover.

1955. *De heer Schreiner.*] Ik veronderstel dat een handelaar zooals de heer Weil ervan moest gehoord hebben?—Ik geloof dat hij het zou gehoord hebben.

1956. Als hij in dien tijd te Mafeking was?—Hij was daar.

Den heer
B. Isaacs
 16 Juni, 1896

1957. *De heer Merriman.*] De heer Julius Weil, toen Kapt. Coventry die speech maakte?—De heer Sam. Weil was daar.

1958. Maar gij zijt niet zeker omtrent der heer Julius Weil?—Ik kan niet zeggen of hij daar was of niet.

1959. *De heer Schreiner.*] De heer Rawlinson was te Mafeking, heeft hij met u een gesprek gehad?—Ik heb hem niet gezien.

1960. Hij heeft u nooit omtrent die kapstevens onder-
 vraagd?—Neen.

1961. *De heer Innes.*] Daar gij wist wat men publiek zeide, hadt gij een idee waarheen Heaney ging toen hij u om de steyels en den zak vroeg?—Ik dacht dat hij naar het Pitsani kamp ging. Ik was eigenlijk versuft, want het was vroeg in den morgen, en hij had mij uit den slaap gewekt.

1962. Gij hebt hem volstrekt niet gevraagd waar hij heen ging?—Neen.

1963. Maar gij begreep het toch?—Ik wilde het niet weten.

1964. Gij hebt hem zoo weinig mogelijk uitgevraagd?—Ik was half in slaap, ik gaf hem de dingen en ging weer naar bed.

1965. *Voorzitter.*] Wat bedoelt gij als gij zegt dat gij niet wildet weten?—Ik wilde geene vragen doen omtrent zijne zaken.

1966. Het was niet omdat gij ongenicigd waart te hooren wat hij te zeggen had?—Neen, hij zeide niets uit zijn eigen, en ik wilde hem niet gaarne vragen doen.

1967. *De heer Schreiner.*] Gij dacht dat er iets was dat hij niet gaarne zou vertellen?—Juist.

De heer Thomas Berry ondervraagd.

Den heer
T. Berry.

1968. *Voorzitter.*] Wat is uwe positie in den B. Z. A. Compagnie?—Ik ben boekhouder.

De heer MERRIMAN, Voorzitter.

1969. *De heer Merriman.*] Herinnert gij u dat Kol. Rhodes op uwe Compagnie in October 1895 gotrokken heeft?—Ja.

1970. Op 24 October trok hij voor £1,000?—Ja, ik geloof dat dat het bedrag was. Den heer
T. Berry.

1971. Op . November trok hij weer voor £10,000?— 16 Juni, 1896.
Er waren verscheidene sommen.

1972. Wat was het totaal van die drafts?—Meer dan £61,000.

1973. Op welke rekening hebt gij dit geplaatst?—Op de Nieuwe Concessies Rekening.

1974. Gij hadt een rekening geopend in uwe boeken in dien naam?—Ja.

1975. Wie gelastte u dit te doen?—Ik ben niet geheel zeker ervan, misschien de Ageerende Secretaris of misschien Dr. Jameson.

1976. Dr. Jameson was toen niet hier?—Ik kreeg instructies.

1977. Van wien?—Misschien van den ageerenden Secretaris, maar ik ben niet zeker ervan dat het niet van Dr. Jameson was.

1978. Wie betaalde u terug voor de Nieuwe Concessies Rekening?—De Standard Bank.

1979. *De heer Innes.*] Welk recht zou Dr. Jameson hebben om u instructies te geven omtrent uwe rekeningen?—Dr. Jameson heeft geen begrip van rekeningen te openen.

1980. Maar gij zoudt geene orders van hem aannemen om een rekening in de boeken der Compagnie te openen?—Wanneer Dr. Jameson in de Kaapstad is, als Administrateur van Rhodesia, zou ik instructies van hem aannemen.

1981. Maar dit heeft niets te doen met Rhodesia. Hoe zendt gij instructies kunnen aannemen van Dr. Jameson omtrent het openen van een rekening voor drafts die uit de Transvaal komen?—Ik ben niet geheel zeker ervan wie de instructies gegeven heeft.

1982. Na te hebben nagedacht zoudt gij niet zeggen dat gij geene instructies van Dr. Jameson gekregen hebt?—Waarschijnlijk had ik de instructies van den Secretaris of ageerenden Secretaris. Het was verkeerd te zeggen dat ik ze van Dr. Jameson kreeg, maar ik kan zijn instructie gekregen hebben omtrent een bijzondere draft.

1983. *De heer Fuller.*] Dr. Jameson had altijd een

- den heer
P. Berry.
—
Juni, 1896.
- plaats in het kantoor wanneer hij in de Kaapstad was, en hij was gewoonlijk daar?—Ja.
1984. *De heer Schreiner.*] Omtrent welke draft denkt gij dat gij instructies hadt van Dr. Jameson?—Ik ben er niet zeker van dat ik ze gekregen heb.
1985. *De heer Jones.*] Heb gij het kasboek der Compagnie en de tegenbladen van uwe chequeboeken?—Ja ik produceer ze ter inspektie door het Comité.
1986. *De heer Merriman.*] De eerste draft is gedateerd 24 October. Hebt gij die?—Ja ik produceer de drafts.
1987. Door wien werd die draft voor £1,000 betaald?—Het tegenblad van de cheque toont aan dat zij op 28 October betaald werd per cheque op de Standard Bank, op de Nieuwe Concessies Rekening, draft rekening, F. Rhodes.
1988. Wie heeft die cheque ondertekend?—De heer Stevens.
1989. Wie heeft haar mede ondertekend?—De heer Rutherford.
1990. Wie gaf u orders de Nieuwe Concessies Rekening te openen?—Ik ben er niet zeker van, maar ik geloof dat de order door den ageerenden Secretaris gegeven is.
1991. *De heer Scheiner.*] Maar gij opent toch waarlijk geen rekening zonder bepaalde instructies van iemand?—Ik geloof dat de rekening moet gesteld zijn op rekening van Kol. Rhodes.
1992. *De heer Jones.*] Wilt gij de nieuwe concessies rekening opslaan in uw grootboek, die zooals gij zegt geopend moest zijn voor Kol. Rhodes?—Ja ik zeg dat zij voor hem moest geopend zijn.
1993. *De heer Merriman.*] Gij zegt dat de Standard Bank dat geld terugbetaald heeft?—Ja.
1994. Op welke wijze hebben zij het gedeponeed?—Zij deponerden het ten krediet van ons.
1995. Op welke wijze, door het over te brengen in hunne boeken?—Ja.
1996. Zijt gij daar zeker van?—Ja.
1997. Op welken datum?—Op 15 Januari.
1998. *De heer Innes.*] Hoe werd het u bekend dat de Standard Bank u met die som gekrediteerd had?—Zij zeiden het aan ons.

1999. Wie heeft u dat gezegd?—De Standard Bank.
2000. Door mondelingsche kennisgeving of in een brief?
—Het is mogelijk dat er een brief was.
2001. Een krediet van £61,000 zou niet zonder brief gemaakt zijn?—Ik ben niet geheel zeker ervan dat er een brief was.
2002. Als er een is, wilt gij hem produceeren?—Ja.
2003. *De heer Schreiner.*] Ik zie dat op 13 November gij £50 uitbetaald heeft aan Dr. Somershiolds op de Nieuwe Concessies Rekening?—Het was een voorschot in kon-
tanten.
2004. Wie heeft die cheque onderteekend?—Zij werd mede-onderteekend door den heer Rutherford.
2005. *De heer Merriman.*] Heeft de heer Rutherford een procuratie om voor elk bedrag te teekenen?—Ja.
2006. *De heer Schreiner.*] Op wiens instructies werd de cheque geschreven voor Dr. Somershiolds?—Ik weet niet zeker of het op instructies geschiedde van Dr. Jameson of van den Ageerenden Secretaris.
2007. Wie heeft de cheque onderteekend?—De heer Rutherford mede-onderteekende haar voor den heer Rhodes.
2008. Wilt gij die cheque aan Dr. Somershiolds produceeren?—Ja.
2009. Dr. Somershiolds was in de Kaapstad op 13 November?—Ja, ik geloof dat wij een quitantie van hem hebben.
2010. Hebt gij geene andere rekening met Somershiolds in uwe boeken?—Ben ik verplicht een private rekening te produceeren?
2011. Kunt gij ons verzekeren dat geen post in die rekening betrekking heeft op het onderwerp van dit onderzoek?—Ik weet het niet.
2012. Sla dan Dr. Somershiolds' rekening op. Verspreidt die rekening eenig licht op de £50 die op de Nieuwe Concessies Rekening verschijnt?—Ja, het is teruggebracht van de Nieuwe Concessies Rekening tot het debit van deze rekening. De Nieuwe Concessies Rekening is gekrediteerd en deze rekening gedebiteerd.
2013. Het was dus een dubbele boeking in uwe boeken?—Ja,

Den heer
T. Berry
—
16 Juni, 1896.

- Den heer
T. Berry.
—
16 Juni, 1893.
2014. Is die som u ooit terug betaald?—Zij was begrepen in een ander bedrag en is terugbetaald.
2015. Door wien terugbetaald?—De rekening van den heer Rhodes is ermee gedebiteerd.
2016. *De heer Jones.*] Op 20 Dec. telegrafeerde Sharwood van Johannesburg aan Stevens, Charter, Kaapstad: "Kol. Rhodes trok op Charter voor tien duizend op den 18den en zeven duizend op den 19den, dezelfde rekening als tot nu toe, brief volgenden dag op de post gedaan." Hebt gij dien brief meegebracht?—Die brief zou niet geadresseerd zijn aan den Secretaris der Compagnie, maar *privaat*.
2017. Maar toen de heer Stevens verzocht werd dezen brief te produceeren, zeide hij dat gij hem zoudt produceeren?—Ik heb hem niet.
2018. *De heer Merriman.*] Aan wien zou hij *privaat* geadresseerd zijn geweest?—Aan den heer Stevens, geloof ik.
2019. Wilt gij een aantekening ervan maken en den brief produceeren?—Ja. Ik heb hier een kopie van de Nieuwe Concessies Rekening die ik inlever.
2020. *De heer Schreiner.*] Wanneer hebt gij de potlood aantekeningen gemaakt tegenover de Nieuwe Concessie Rekening "aan Kolonel Rhodes"?—Korten tijd geleden.
2021. Wat zijn de cijfers in potlood?—De renten.
2022. Berekend op de bedragen der betaalde draft?—Ja.
2023. *De heer Jones.*] Zijn de renten £303 3s. 9d. bedragende op die voorschotten aan u betaald?—Neen, ik ben nog niet betaald, ik moet ze invorderen.
2024. Van wien?—Ik ben er niet zeker van.
2025. Gij hebt het niet geboekt?—Neen.
2026. Gij weet niet van wien gij het moet ontvangen?—Ik weet het niet positief, maar ik zal het moeten boeken.
2027. *De heer Merriman.*] Maar waar zult gij het boeken?—Ik zal het Londen kantoor ermee debiteeren.
2028. Zijn al deze rekeningen naar uw Londen kantoor gegaan?—Neen, dezen zijn niet gegaan.
2029. Zijn deze rekeningen nooit naar het Londensche kantoor gegaan?—Neen, wij zenden onze grootboek rekeningen jaarlijks naar het Londensche kantoor.

2030. Zou de Londensche kantoor niet weten van de Nieuwe Concessies Rekening in uwe boeken?—Daarvan ben ik niet volkomen zeker, omdat wij onze jaarlijksche rekeningen nog niet naar Londen hebben gezonden. Den heer
T. Berry.
16 Juni, 1896

2031. *De heer Fuller.*] Wat zendt gij bij het einde van jaar?—Wij zenden de balans rekening.

2032. *De heer Merriman.*] Zendt gij niet maandelijksche rekeningen naar uw Londensche kantoor?—Wij zenden een "tissue" van het kasboek.

2033. *De heer Jones.*] Dat is een kopie van de kasboek posten?—Ja.

2034. En dat wordt elke maand gezonden?—Ja.

2035. Gij hebt de tegenbladen, cheques en drafts hier die de Nieuwe Concessies Rekening uitmaken?—Ja.

2036. Wilt gij de bedragen der cheques in volgorde noemen?—Op 28 October, den dag waarop de eerste post onder de Nieuwe Concessies Rekening verschijnt, werd cheque No. 8321 uitgeschreven om een draft te betalen van £1,000; op 8 November, No. 8,385, voor £500; op 11 November, No. 8,394, voor £10,000; op 23 November, No. 8,446, voor £500; op 22 November, 8,442, voor £5000; op 3 December, No. 8,525, voor £1,000; op 13 December, No. 8,561, voor £1,000; op 17 December, No. 8,573, voor £1,500.

2037. Gij zegt dat de kassier die de Nieuwe Concessies Rekening met deze sommen in het eerste geval debiteerde, niet hier is om te zeggen van wien hij zijne instructies ontvangen heeft?—Hij is niet hier, hij is te Salisbury.

2038. *De heer Schreiner.*] Al deze cheques schijnen mede ondertekend te zijn door den heer Rutherford?—Ja.

2039. De heer Rutherford had een procuratie van den heer Rhodes, den bestierenden Directeur, om voor hem te teekenen?—Ja, de heer Rutherford teekent altijd voor den heer Rhodes.

2040. Van 21 December en later zien wij dat Dr. Harris cheques ondertekent?—Ja, hij heeft sommigen ondertekend

2041. En zij worden nog medeondertekend door den heer Rutherford voor den heer Rhodes?—Ja. Op 21

Den heer
T. Berry.
—
16 Juni, 1896.

December om voorttegaan met de Nieuwe Concessies Rekening, werd cheque No. 8,593 uitgeschreven door Dr. Harris voor £10,000; op 23 December, No. 8,592, voor £7,000; op 26 December, No. 8,619, voor £3,000.

2012. Dan is er nog een draft voor £1,060 gedateerd Johannesburg, 27 December, 1895, betaalbaar op zicht door Francis Rhodes, waar is de cheque daarvoor?—Ik kan die niet vinden, maar zij zou precies gelijk de anderen zijn.

2043. Heeft Dr. Harris het tegenblad met zijn voorletters ondertekend?—Dr. Harris ondertekent de tegenbladen niet met zijn voorletters.

2044. Hoe verklaart gij dat die cheque verdwenen is?—Wij hebben haar, geloof ik.

2045. Gij krijgt elke zes maanden uwe cheques terug van de bank?—Ja, op vaste tijden.

2046. Elke zes maanden?—Omstreeks elke zes maanden.

2047. Kunt gij die cheque niet vinden?—Ik zal trachten haar te vinden.

2048. Wilt gij voortgaan met de posten in de Nieuwe Concessies Rekening?—Op 9 Januari, werd cheque No. 8,680, voor £10,000, betaald.

2049. Gij zult zien dat die cheque was om een draft te honoreeren die op geheel verschillend papier geschreven was door Kol. Rhodes voor het Nieuwe Concessies Syndikaat, het woord "Development" geschrapt zijnde. Hoe verklaart gij dat zij op verschillend papier geschreven was?—Ik weet het niet.

2050. Wat was het Nieuwe Concessies Syndikaat?—Ik weet het waarlijk niet.

2051. De laatste cheque getrokken op die rekening was, zie ik, op 11 Januari No. 8694 voor £10,000, ondertekend door Dr. Harris ter honoreering van een draft getrokken door Francis Rhodes, q.q., Nieuwe Concessies Syndikaat?—Ja.

2052. *De heer Merriman.*] Dan zijn de laatste twee drafts getrokken op het Nieuwe Concessies Syndikaat, niet op de Nieuwe Concessies Rekening?—Ik zie de verandering.

2053. Toch bracht gij dat op de Nieuwe Concessie Rekening?—Ik weet er waarlijk niets van.

2054. Van wien hebt gij uwe instructies gekregen?—
Ik zou in elk geval instructies gekregen hebben.

Den heer
F. Berry.

2055. Die draft is getrokken voor het Nieuwe Concessie Syndikaat, gij zoudt haar natuurlijk niet brengen op de Nieuwe Concessies Rekening?—De zaak staat als volgt. Wij hebben met zeer groote sommen te doen, en deze rekeningen zouden op nieuw gearrangeerd worden door terugbetaling of anderszins en de posten zouden op een andere rekening gebracht worden.

18 Juni, 1896.

2056. Maar toen een draft getrokken werd voor het Nieuwe Concessies Syndikaat, hoe kondt gij haar inschrijven in de Nieuwe Concessies Rekening?—Ik kreeg instructies van den Secretaris of ageerenden Secretaris.

2057. Gij zoudt een instructie aanemen waar er £10,000 mee gemoeid is?—Wij hebben met groote sommen te doen en dan worden zij later weer gearrangeerd.

2058. Maar als iemand op een rekening trekt die niet in uwe boeken is dan brengt gij het niet op eene rekening die in uwe boeken is, hoe groot de sommen ook zijn waarmee gij te doen hebt?—Soms kon het gedaan worden en de rekeningen konden later gearrangeerd worden.

2059. Wilt gij mij in ernst zeggen als een boekhouder dat als er een draft getrokken wordt op een geheel nieuwe rekening, dat gij haar inschrijven zult op een oude rekening die gij in uwe boeken hebt, zonder instructies?—Ik ben niet geheel zeker ervan of ik in elk geval instructies gekregen heb, maar de cheques zouden onderteekend worden door den Secretaris of Ageerenden Secretaris.

2060. Maar ik wil weten hoe gij als een boekhouder een nieuwe rekening zoudt inschrijven op een die gij open hebt in uwe boeken, zonder instructies?—Gelijk ik zeide, wij hebben met zeer groote sommen te doen en ik plaats zeer dikwijls posten op een rekening en arrangeer haar later.

2061. In dien tijd, op 9, 10 en 11 Januari wist gij van al de rustverstoring in de Transvaal?—Ja, ik wist het na 1 Januari.

2063. En gij hadt alles gelezen omtrent de Reform beweging?—Ja.

2064. Maakte dat u niet een weinig onrustig omtrent

Den heer *T. Berry.*
 16 Juni, 1896. het plaatsen van een som van £10,000 getrokken op een nieuwe rekening, het Nieuwe Concessies Syndikaat, op de Nieuwe Concessies Rekening, een oude rekening in uwe boeken? — Niet wat den persoon aangaat die haar getrokken had.

2065. Zeg mij oprecht wie u instructies gegeven heeft om deze drafts op de Nieuwe Concessies Rekening te plaatsen? — Ik veronderstel dat Dr. Harris ze zal gegeven hebben, maar de kassier kan met een dezer drafts gegaan zijn toen zij gepresenteerd werd en haar op de Nieuwe Concessies Rekening geplaatst hebben zonder te vragen, want wij hadden verscheidene van deze drafts van Kol. Rhodes.

2066. Wilt gij uw kasboek opslaan en zien op welke rekening zij daar ingeschreven is op den dag waarop zij betaald werd? — Op de Nieuwe Concessies Rekening.

2067. Zoodat zij terstond op die rekening gebracht werd? — Ja.

2068. Dat is, op denzelfden dag waarop de drafts u gepresenteerd werden, hebt gij ze ingeschreven op de nieuwe Concessies rekening? — Ja.

2069. Wilt gij ons zeggen of gij een afschrift van uw Januari rekening, die gij een "tissue" noemt, gezonden hebt aan een Londensch kantoor? — Ik ben niet volkomen zeker ervan. Ik geloof dat het gezonden is.

2070. Hebt gij een kopie van het afschrift elke maand naar Londen gezonden? — October en November zijn zeker verzonden, maar van die van Januari ben ik niet zeker. Wij hebben veel werk in alle opzichten gehad sedert Januari.

2071. Wilt gij zeggen dat nu na zes maanden gij het afschrift van Januari nog niet naar Londen gezonden hebt? — Ja, wij zenden maandelijks, maar ik ben niet zeker omtrent Januari.

2072. En hebt gij geene vragen gehad van uw Londensch kantoor omtrent de beteekenis van de Nieuwe Concessies Rekening? — Ik weet van geene.

2073. *De heer Schreiner.*] Niet voorleden jaar, noch later? — Zij hebben nooit vragen gedaan omtrent mijn kasboek. Het zenden van de rekening naar het kantoor in Londen is een zaak van vorm alleen, daar de boeken hier gehouden worden.

2074. *De heer Fuller.*] Zenden zij geen inspekteur om uwe rekeningen na te zien?—De heeren Cooper Bros. zijn de auditeuren en zij zenden jaarlijks een vertegenwoordiger. Den heer
T. Berry.
16 Juni, 1896.

2075. Wanneer was hij laatst hier?—In het midden van October.

2076. *De heer Merriman.*] Hebt gij eene rekening geopend in uw boeken genoemd “De Transvaal Rekening”?—Neen, er is geene.

2077. Als dus een post u gegeven werd om op de Transvaal rekening te plaatsen, zou het voor u geen beteekenis hebben?—Neen.

2078. *De heer Schreiner.*] Als zulk een post u gegeven werd, op welke rekening zoudt gij haar plaatsen?—Als ik instructies had, zou ik haar op een Transvaalsche rekening plaatsen.

2079. Zoudt gij haar niet op de Nieuwe Concessies Rekening plaatsen?—Neen, ik geloof van neen.

2080. *De heer Jones.*] Hebt gij geene andere rekening in de boeken met betrekking tot den inval in de Transvaal?—Bedoelt gij politie rekeningen? Wij hebben verscheidene politie rekeningen.

2081. Hebt gij veranderingen gemaakt in uwe manier van die politie rekeningen te debiteeren in de maanden October, November of December?—Die rekeningen moeten nog gearrangeerd worden.

2082. Wat bedoelt gij daarmede?—Ik moet arrangementen maken voor die rekeningen.

2083. Wilt gij volledige opheldering geven van wat gij bedoelt door arrangementen voor die rekeningen te maken?—Ik wil zeggen dat ik nog niet volkomen zeker ervan ben op welke rekeningen ik ze zal moeten plaatsen.

2084. Was er voorleden jaar geen buitengewone uitgaven in verband met de politie rekeningen voor wapenen, ammunitie, voorraad, uniformen, zadels of paarden?—Ja.

2085. Welke rekening hebt gij daarmede gedebiteerd?—De paardenrekening heb ik gedebiteerd met de paarden. Ik weet niet of gij dat buitengewoon noemt. Wij kochten paarden en zonden ze over Beira naar Salisbury.

2086. Wie betaalde al de manschappen, die ingeschreven werden tegen het einde van voorleden jaar, de nieuwe

Den heer
T. Berry.
—
16 Juni, 1896.

rekruten?—Er is een Pitsani kamp rekening waarop ik een gedeelte ervan geplaatst heb. Ik geloof dat ik die rekening later geopend heb.

2087. Wilt gij die rekening opslaan?—Ja.

2088. *De heer Merriman.*] Wat is het totaal bedrag?—Deze rekening is nog niet gearrangeerd. Sedert Januari waren onze zaken zoo in de war.

2089. *De heer Jones.*] Wanneer werd die Pitsani kamp rekening geopend?—In Januari.

2090. Op wiens instructies hebt gij de rekening geopend?—Ik geloof niet dat ik instructies had. Ik zelf opende haar.

2091. *De heer Schreiner.*] Als een soort van sleepnet om een boel uitgaven op te vangen waarvan gij niet wist op welke rekening gij ze zoudt plaatsen?—Er waren vele uitgaven in verband met het kamp, en er was sedert veel verwarring.

2092. *De heer Jones.*] Ik zie zij opent op 14 Januari met een post voor huur of salaris van 1 tot 28 December. Ik zie dat er betalingen zijn voor de diensten van verscheidene mannen gedurende dien tijd?—Zij waren voor ontsnapte ruiters.

2093. *De heer Schreiner.*] Het bedrag is omtrent £130, dat werd betaald aan huur voor ontsnapte ruiters?—Ja, in sommige gevallen waren zij ontsnapte ruiters.

2094. Ontsnapt van waar?—Zij hadden bij de manschappen van Dr. Jameson behoord.

2095. Dan is er een post van £16,077 betaald aan A. Mosenthal, Port Elizabeth. Waarom hebt gij dat ingeschreven in de Pitsanikamp rekening?—Ik dacht dat het iets ermee te doen had. Ik was niet geheel zeker ervan en veranderde het.

2096. *De heer Merriman.*] Wie gelastte u te veranderen?—Ik geloof niet dat ik een order gekregen heb.

2097. Waarvoor was het?—Het was voor voorraad voor Matabeleland.

2098. *De heer Schreiner.*] Waren die betalingen voor huur in de Kaapstad gedaan?—Ja.

2099. Door u?—Ja.

2100. Op wiens autoriteit?—Op die van den ageerenden Secretaris.

2101. Zoodat zelfs de mannen die ontsnapten gerechtigd waren op huur tot 28 December?—Ja. Den heer
T. Berry.

2102. *De heer Jones.*] Wilt gij zoo goed zijn met u te brengen den brief van Kol. Rhodes omtrent de eerste draft van £1000 op de nieuwe concessies rekening die betaald is op 28 October?—Ja. 18 Juni, 1896

Donderdag, 18 Juni, 1896.

TEGENWOORDIG !

De PROCUREUR-GENEERAAL (Voorzitter),

De heer Merriman,		De heer Jones,
„ Fuller,		„ Du Toit,
„ Innes,		„ Schreiner.

De heer Thomas Berry verder ondervraagd.

2103. *Voorzitter.*] Gij zijt nog onder dezelfde verplichting?—Ja. Den heer
T. Berry.

2104. *De heer Jones.*] Hebt gij rekeningen in uwe boeken met een der officieren van de B. Z. A. Compagnie voor de maanden October, November of December, in verband met de toebereidselen te Pitsani?—Ja ik heb een rekening. 18 Juni, 1896.

2105. Welke rekening is dat?—Zij heet Majoor White's.

2106. Welke White is dat?—Robert White. Ik geloof dat ik het Salisbuty kantoor ermee gedebiteerd heb.

2107. Herinnert gij u waarvoor het was?—Ik kan sommige bedragen noemen. Op 7 December is er een bedrag van £1500 getelegrafeerd aan de Standard Bank, Mafeking, ten krediet van Majoor White.

2108. Door wien werd dat bedrag getelegrafeerd?—Door ons.

2109. Wie bedoelt gij met ons?—Het Kaapstadsche kantoor der Compagnie.

2110. Gij hebt op dien datum aan Majoor White £1,500 voorgesloten?—Ja.

2111. Volgens een krediet geopend door wien?—Er is geen krediet geopend.

- Den heer
T. Berry.
18 Juni, 1896.
2112. Wat was uw autoriteit voor het voorschieten van de £1500?—Ik weet het waarlijk niet.
2113. Wilt gij de post in uw kasboek voorlezen?—
“Getelegrafeerd ten krediet van den Ed. Majoor R. White, Mafeking.”
2114. En door wien zegt gij werd dat getelegrafeerd?—
Door het Kaapstadsche kantoor van de B. Z. A. Compagnie.
2115. Aan wien?—Ten krediet van den Ed. Majoor R. White.
2116. Werde het aan hem getelegrafeerd?—Ten krediet van hem in de Standard Bank, Mafeking.
2117. Met welk doel werd dat bedrag aan hem overgemaakt?—Ik geloof in verband met de Politie en uitgaven aldaar.
2118. Zijn er ander dergelijke sommen aan hem betaald?—Ik weet het niet.
2119. *De heer Merriman.*] Was Majoor White bevelhebber te Mafeking?—Ik ben er niet geheel zeker van.
2120. Was Kol. Grey, niet bevelhebber?—Nee, hij was niet daar. Ik geloof dat Kol. White bevelhebber was.
2121. *De heer Jones.*] Werde de nieuwe Concessies Rekening met die som gedebiteerd?—Nee, het Salisbury kantoor.
2122. *De heer Merriman.*] Wilt gij mij uw bladwijzer laten zien?—Ik zie uit den bladwijzer dat gij twee rekeningen in uwe boeken hebt aan Majoor den Ed. Robert White. Wij willen die twee rekeningen gaarne zien?—Het is een private rekening zoover ik kan——
2123. Bevatten zij groote sommen. Hoe groot is de geheele rekening?—£368. De andere is de Ed. C. White.
2124. *De heer Schreiner.*] Hebt gij geene rekening in uwe boeken op den naam van Holden?—Nee.
2125. *De heer Merriman.*] Hebt gij die cheque die gij aan Somersields uitbetaald hebt?—Ja. Ik produceer haar. Zij was uitgeschreven door J. A. Stevens op 13 Nov. 1895 voor £50 en mede ondertekend door F. F. Rutherford voor C. J. Rhodes.
2126. *De heer Schreiner.*] Gij produceert ook de cheque No. 8635 voor £1000, gedateerd 30 Dec. die niet bij de

andere cheques was die betrekking hebben op de Nieuwe Concessies Rekening?—Ja.

Den heer
F. Berry.

2127. *De heer Jones.*] Hebt gij de quitantie voor de £50 cheque aan Dr. Somersields?—Ik heb de quitantie maar ik heb haar niet hier.

18 Juni, 1898.

2128. Het Comité zou haar gaarne willen zien wanneer gij weer komt?—Ja.

2129. Hebt gij den brief van kennisgeving bedoeld in Sharwood's telegram op 20 Dec. aan Stevens, Charter, Kaapstad, omtrent de £10,000 en £7,000 drafts?—De brief is privaat. Ik heb hem niet in mijn bezit.

2130. *De heer Merriman.*] Wie heeft hem in bezit?—Ik antwoord liever niet omtrent private documenten.

2131. Maar gij moet, als het u belieft?—Ik ben een confidentieel persoon.

2132. *Voorzitter.*] Weet gij wie de private kennisgevingen gekregen heeft?—Ik heb ze niet in mij bezit.

2133. *De heer Schreiner.*] Mijnheer Berry gij moet niet trachten de vraag te ontwijken. Wie heeft de kennisgevingen?—(Geen antwoord.)

2134. *Voorzitter.*] Heeft Dr. Harris ze?—Ik heb een ingewortelde objectie er tegen iets te zeggen omtrent private confidentieele zaken.

2135. Het is eene zaak die betrekking heeft op het feit en gij zijt verplicht te antwoorden?—(Geen antwoord.)

2136. *De heer Innes.*] Zijn de kennisgevingen die de documenten vergezellen meer privaat dan de documenten zelve?—Zij zouden private kennisgevingen zijn.

2137. *De heer Schreiner.*] Ik moet u het telegram voorlezen. Op 20 Dec. telegrafeerde Sharwood aan Stevens, Charter, Kaapstad: "Kolonel Rhodes trok op Charter voor £10,000 op den 18den en £7,000 op den 19den dezelfde rekening als tot hiertoe, kennisgeving volgende dag op de post gedaan." Dit is zooals gij ziet geen privaat telegram. Gij zegt dat gij die kennisgeving niet hebt?—Ik heb haar niet.

2138. Wie heeft haar?—(Geen antwoord.)

2139. Gij moet deze vraag beantwoorden?—(Geen antwoord.)

2140. *Voorzitter.*] Heeft de heer Rhodes haar of heeft